

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lej
Fél évre ... 480 Lej
Negyed évre ... 240 Lej
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Budapestben 50 banival több

Megszilárdult pénz

Románia valutaproblémája azonos a kulturális és gazdasági problémákkal, amelyeknek megoldása különösen azóta vált égetően szükségessé, amióta az ország megnagyobbodása következtében jobban bekapcsolódott a világ gazdasági vérkeringésébe. A valuta és gazdasági problémák parallel-haladása áll természetesen minden más államra is, de érdekes, hogy ezt az igazságot elsősorban azok az államok tették magukévá, amelyek a világháborúból veszített félként kerültek ki. Ez pedig azzal magyarázható, hogy ezekben az államokban vált először létkérdéssé a gazdasági konszolidáció. A valutaprobléma megoldásának egyetlen módja: a valutastabilizáció. Hogy ez így van, az bizonyítja legjobban, hogy az egykor gazdaságilag tönkrement Németsország, Ausztria és Magyarország valutastabilizálása azt eredményezte, hogy ma már csaknem teljesen kiheverték a háború gazdasági csapásait, sőt ezekben az országokban a gazdasági és kulturális konszolidáció követendő példa gyanánt halad a békebeli nivó felé. Ezeknek az államoknak legkisebb városában és községében is folyik az építkezés; naponta hallhatjuk és olvashatjuk, hogy fontos közintézmények létesülnek, de nem hallunk katasztrófális és tömeges csődbejelentésekről, vállalatok megszűnéséről és olyan eseményekről, amelyek tükrösképei és természetes következményei volnának a bekövetkező gazdasági összeomlásnak. S ezt kizárólag a valutájuk stabilizációjának köszönhetik ezek az államok.

Ma nagyjelentőségű hírt kaptunk a fővárosból. Arról szól, hogy a pénzügyminiszter és a Banca Nationala kormányzója között megbeszélések folytak a valuta stabilizációjának módozataira vonatkozólag. Románia két pénzügyi szaktekintélye megállapodott abban, hogy lemondanak a lej revalorizációjáról, mert a mai árfolyam mellett célszerűbb a stabilizáció. Arról beszélünk sem kell, hogy a revalorizáció elvetése már magában is jótéteményt jelent az országnak, mert ha ezt a többször hangoztatott egészségtelen ötletet megvalósították volna, úgy Romániában elkerülhetetlené vált volna a gazdasági anarkia, amelynek következményei kiszámíthatatlanok és jövőhatetienek lehetnek. A lej stabilizációja azonban rohamos léptekben viszi előre és emeli megfelelő nivóra az ország gazdasági életét. Valutánk stabilizálása egycsapásra megszüntetné azt a bizonytalan, szorongó érzést, amely Románia minden vállalkozójának, kereskedőjének és iparosának lelkén ül. Új vért és fellélegzést jelentene. A tőkepénzesek bátran dobnák piacra pénzüket, mert tudnák, hogy annak stabil értéke van. Építkezének, vállalatok alakulnának és a külföld is bizalommal tekintene reánk s bizonyára nem kellepe kölcsönalaminisztráért könyörögnünk. Érthető is volt, hogy a külföld mindig tartózkodóan viselkedett Romániával szemben labilis valutája miatt.

De most komoly és értékes tervet készített elő az ország két pénzügyi szakfőnöke. Románia népei, vállalkozói, városai, kereskedői és minden polgára szorongva várja a stabilizációs terv megvalósulását és reméli, hogy nem lesz a lejstabilizáció tervének is az a sorsa, mint már annyi egészséges ötletnek, mikorra a megvalósulás stádiumába jut, beteggé halványodik.

Magyar Interpelláció a szenátusban.

Gyárfás Elemér panaszára megnyugtató választ adott a kormány. Elkészült a szenátus hódoló felirata. — A kamarában folyik az igazolási vita. — Még tíz napig marad együtt a parlament.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Amíg a kamara tegnap két ülést tartott, a szenátusnak csak egy ülése volt. A szenátusi ülés elején Clinciu nemzeti-paraszt-párti szenátor tiltakozott az igazolások elszüntetése ellen. Gabroviceanu visszautasította az ezzel kapcsolatban hangoztatott vádakat. Közben szövegváltás keletkezett Boila és Stoianovici szenátorok között a nemzeti-paraszt-pártnak a gyásztilésen tett nyilatkozata miatt, amely Stoianovici szerint nélkülözötte a tapintatot. Nicolaescu elnök ezután felolvasta a külföldi parlamentekből érkezett részvételtáviratokat. Bogdan Duica támadja a nemzeti-paraszt-pártot és azzal vádolta a párt erdélyi orgánumát, hogy regátellenes magatartást tanúsít. Boila Romulus felhívta a kormányt, figyelmeztetve az erdélyi határmenti városok ostromállapotára és ennek megszüntetését követelte. A szenátus ezután tudomásul vette a patriarcha lemondását az igazoló bizottságban viselt tagságáról. Helyébe Pymen moldvai metropolitát választották meg, majd megalakították a felirati bizottságot és kiosztották a szenátorok között a felirati javaslat tervezetét, amely fájdalmanak ad kifejezést a nagy Ferdinand király elvesztése felett és kifejti, hogy a román nép és a szenátus minden reményét: Mihály királyba helyezi, akinek nevelésén az anya szelid szeretete örökösdi s aki iránt az egész román nép mély hálát érez. A szenátus meg van győződve arról, hogy a régenstanács bölcs vezetéssel megerősíti a dinasztia és a monarchia alapját.

Magyar Interpelláció a szenátusban.

A szenátusi felszólalások során különben Gyárfás Elemér dr. magyarpárti szenátor általános figyelem közben emelkedett szólásra és a következő interpellációt intézte a belügyminiszterhez:

A kormány tagjai, a román közélet vezető emberei és a fővárosi sajtó egyhangulag elismerték, hogy egy a magyarság, mint az erdélyi magyar kisebbség a nemzeti válasz és uralkodóváltozás súlyos és felelősségteljes napjaiban nyugodt, méltóságteljes magatartást tanúsított. Annál csodálatosabb, indokolatlanabb és igazságtalanabb volt az, hogy egyes vármegyékben a hatósági közegek rendkívül súlyos visszaéléseket követtek el a magyar néppel szemben. Kérde, vajon alkalmasak ezek az intézkedések arra, hogy ilyen történelmi jelentőségű időkben az ország népének lelki egységét megszilárdítsák. Történt-e intézkedés és ha történt, milyen, a tulkapásokat elkövető hatósági tisztviselők felelősségre vonása érdekében. Mit szándékozik tenni a belügyminiszter arra nézve, hogy a jövőben ne fordulhassanak elő hasonló visszaélések, amelyek ártanak is az ország hírnevének. Gyárfás Elemér dr. szenátor felszólalását az ellenzék lelkesen megtapsolta, de helyeslően bólintott rá több kormánypárti szenátor is. Dimitriu miniszter nyomában válaszolt Gyárfásnak és sürgős orvoslást ígért az ügyben. Elmondotta, hogy Duca belügyminiszter távollétében szólal fel a kormány nevében. Nagyon sajnálja, hogy ilyen tulkapások megtörténhettek, ő ugyan most hall ezekről először. Határozott ígéretet tesz,

hogy azonnal intézkedik és szigorúan megbünteti azokat a hatósági közegeket, akik ilyen módon túllépték a hatáskörüket.

A szenátus hódoló felirata.

Ezután felolvasták azt a válaszfeliratot, amelyet a szenátus a trónbeszédre adni fog. A válasz a következőképp hangzik: A szenátorok a legnagyobb sajnálkozással veszik tudomásul I. Ferdinandnak, a legnagyobb románnak örök eltávozását és emléket örökre meg fogják őrizni. A szenátus és a román nép szeretettel gondol az eltávozott király hű élettársára, Mária királynéira, akinek a leghívebb részvételt tolmácsolja. A román népről gondoskodott a sors, hogy az elhunyt király halálával Mihály király személyében új királyt adott, aki minden bizonnyal meg fogja őrizni elődjének tradíciót és önfeláldozó szeretetét a haza és a nép iránt. A szenátus meg van győződve arról, hogy mindaddig, amíg Mihály király megkezdheti királyi ténykedését, a régenstanács konszolidálni fogja az ország állapotait és elősegíti a király jövő munkáját. Az elhunyt király szavára állt össze a parlament eme rendkívüli ülésszaka, hogy a sürgős teendőket elvégezze. A parlament ezt a munkát el is végezte és azokat a javaslatokat, amelyekre feltétlenül szükség volt, eddig már nagyrésztben mind feldolgozta és letárgyalta. A szenátus kéri a népet, hogy a további munkában legyen segítségére, hogy minél sikerebb és alaposabb munkát végezhesen. A hódoló felirat így végződik: Éljen a király! Éljen a dinasztia! Éljen Nagyrománia.

A kamarában nagy szenvedélyességgel folyik az igazolási vita.

A kamara ma délelőtti ülésén Vlad Aurel visszautasítja Lupunak a tegnapi ülésen elhangzott vádját, amely szerint ő ellene volt az erdélyi agrárreformnak. Lupu fenntartja vádját és azt mondja, hogy a nemzetipártiak reakcióknak bizonyultak az agrárreform terén. Maniu megállapítja, hogy az alba-iulial határozatok radikálisak voltak, azonban egy alkalommal Marzescu volt igazságügyi miniszter a vele folytatott beszélgetése során arra kérte, hogy a nemzetipárt adjon koncessziókat a régi királysággal való együttműködés érdekében. Ezért egyezett bele a nemzetipárt bizonyos módosításokba. Fondrutiu liberális a máramarosmegyei lakosság nyomoráról beszél és a szövetkezetek élelmiszerekkel való jobb ellátását sürgeti. Lupu intézkedést ígér. Ezután folytatják az igazolási vitát. Mihalache előterjeszti a musceli, buzei és prahovai választások elleni panaszait és kifejti, hogy mindenütt bűnös hamisítások és csalások történtek. A választási igazolványokat a szolgabírák osztották szét, holott a választási törvény értelmében a bírák kötelesek azt szétosztani. Stelian Popescu igazságügyi miniszter felvilágosításként megjegyzi, hogy a Stirbey-kormány minisztertanácsa határozott így, mert másképp lehetetlen lett volna a választásokat idejében megtartani.

Maniu: A liberális-kormány járt el így, hogy a választásokat megtarthassa.

Mihalache követeli ezeknek a választásoknak a megsemmisítését, az inkorrekt bírák megbüntetését és azt, hogy a választási visz-

szavazások elkövetői ne részesüljenek amneszticiában. A kamara azonban elveti Mihalache javaslatát és igazolja a mandátumokat.

Még tíz napig ülésezik a parlament.

A kamara ma délutáni ülését fél négykor nyitja meg Saveanu elnök. Ismét Mihalache válasza felhozott vádjaira. Kijelenti, hogy a választás teljes rendben, a törvény előírásai szerint folyt le. Az a tény, hogy Mihalache több szavazatot kapott a városokban, mint a falvakban, azzal magyarázható, hogy pártjában szaporodnak a taranisták, de fogynak a parasztok. Azelőtt a sarló volt a jelük, most a kör, ami a parasztpárt politikájának deficitet mérlegét jelenti. A kamara ezután igazolja a musceti választást, majd a neamtli, falcul és romani választásokra kerül a sor, ahol Macarescu nemzeti-parasztpárti az elkövetett törvénytelenégekről beszél. Illetékes körök véleménye szerint a parlament még legalább tíz napig maradjon együtt, tekintettel arra, hogy az igazolási vita után a felirati vita következik. Ezután pedig néhány törvényjavaslatot fog a parlament elintézni.

Pallay Manyi

virágerdőben várja gyógyulását.

Egészen jól van az aradi színtársulat megoperált művésznője. — Beszélgetés Pallay Manyival a nagy műtétről.

(Arad, július 27.) Tegnapelőtt még vig volt és mosolygott s tegnapra már a lész piája csökölt vörös rózsákat az arcára. Tegnapelőtt még jókedv volt az ur Pallay Manynál s tegnap már éhert szagoltattak vele a szanatóriumi műtőasztalon. Mert Pallay Manyt megoperálták. A Therápia-szanatóriumban. A 3-asban fekszik. Már vége az ijedelemnek. A kis rakoncátlan vakbeleszke már nem csinálhat zavart és Manyi a szanatóriumi szoba pihán terülő nyugalmában várja a gyógyulást. Virágállatban. Ajándékhalmozásban. Mert Pallay Manyt szeretik Aradon. Sokan és nagyon, akik szívszorongva figyelték, hogy mi lesz az eredménye a kedd reggeli operációnak. Az operáció sikerült. Ezt Manyi mondta ma maga és meg is kopogtatta. Nagyon boldog, mert most látja igazán, hogy mennyire szeretik Aradon. És ez oly fontos érzés. Egy színeszőnnek különösen. A közönség szereti. Bizonyították: a virágerdő. Rózsa, szegfü illatfelhője kábit, amint belépünk hozzá. Manyi kissé halvány és egy kicsit lefogyott. De a szemé csillog és egy nagy mackóval szórakozik. Ezt is ajándékba küldték neki. Akár egy kis babának. Hercig kis baba. Aztán mesélni kezd, hogy is volt ez a hirtelen jött kellemetlen emlék. Meglepő, hogy mily érdekes megfigyeléssel beszél Manyi az operációról, a narkózisról, a felébredésről. Megpróbálom lerögzíteni:

— Először nem altattak el. Csak a helyet érzéstelenítették. De nagyon fájt. Erre jött az étheres szivacs. Rendkívül szivós voltam. Ötvenig vittem a számolást és akkor is mély sóhajással vesztettem csak el az öntudatomat. Még arra emlékszem, az egyik doktor azt mondta: „tovább ugysem bírja.” S ezután almodni kezdtem. Furcsa ugye, hogy emlékszem rá. Esmi kezdtem. Valami végtelen fekete ürességbe, amely köröskörül vasráccsal volt elkerítve. Karok nyultak felém. Ujzseb csontos karok és én kiáltani akartam, de torokom száraz volt és hang nem jött ki rajta. Futni igyekeztem. Nem vittek lábaim. A rémek gyűrítje szorosabbra szorult köröttem. Már fojtogattak. Szívemre tettem kezem... aztán köd s valami tompa kábulatban szemem kinyílt. Forgott a szoba. Émélygős érzés csapott át rajtam. Betoltak szobámba. Vége volt az operációnak.

Mikor befejezte, megborzongott. De újabb virágcsokor nyomul a szobába s a vig jelen beszökkenése ismét mosolyt rajzol Pallay Manyi arcára. A csokron névjegy fityeg. Újabb ragaszkodás megnyilvánulása. Már a szomszédokból kéri a virágvázákat, hogy elhelyezhessék a sok, sok virágot. Ennyi szépért érdemes megoperáltatni magát az embernek... (s.)

Megépitte a kormány kisebbségi programját.

Tatarescu miniszter tárgyalásra hívja a kisebbségek vezéreit. Kisebbségi sajtóosztály létesül a belügyminisztériumban.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Megbízható helyről eredő híradás szerint a kormány rövidesen érkezőre hívja össze a kisebbségi képviselőket, hogy megkezdje annak a kisebbségi programnak a kiépítését, amelyet Tatarescu a szenátusban áprilisi interpellációjában bejelentett.

— Ma még nem tudom — mondotta Tatarescu az újságíróknak — hogy milyen formában oldjuk meg ezt a kérdést, de annyi bizonyos,

hogy a parlament őszi ülésszaka elé kész kisebbségi programmal állunk. Most csak az a kérdés, hogy meg tudunk-e egyezni a kisebbségek jelenlegi vezetőivel, vagy pedig azok teljes kikapcsolásával kell-e keresztülvinni ezt a nagyfontosságú programot.

Értesülésünk szerint egyébként a belügyminisztérium még szeptember havában külön kisebbségi sajtóosztályt szervez, amelynek élére erdélyi újságírókat fogunk állítani.

Mi van az új állampolgársági törvénnyel?

Miért nem készült el az új törvény az Averescu-kormány alatt? A liberális kormány még nem ért rá az ügygel foglalkozni.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i szerkesztőségétől.) Bármilyen heves harcok árán is szavaztatta meg a régi liberális kormány az állampolgársági törvényt, a gyakorlat már mindjárt a kezdetben bebizonyította, hogy

az állampolgársági törvény revízióra szorult.

A törvény számos olyan kérdésre nem válaszolt, melyet az élet felvetett és nem csupán az történt, hogy egyes jogi kérdésben tanácsalanul állottak a jogászok, hanem — existenciákról, családok sorsáról is volt szó, emberekéről, akik a törvény házagossága miatt a legképtelenebb helyzetbe kerültek. A törvény egyik legégetőbb pontja — mely miatt ma Erdélyben és az új területeken közel százazernyi ember szenved — az állampolgári listák elkészítésének a módja. A törvény szigorúan megszabja, hogy csak az tekinthető állampolgárnak, aki az állampolgári jegyzőkönyvben szerepel. Azonban mi történik mindazokkal, akik nincsenek felvéve a listákra? A törvény egy szakasza szerint belügyminiszteri engedéllyel utólag is felvehető a listára mindazok, akik az összeírás idején bebizonyíthatólag nem tartózkodtak az összeírás helyén. Azonban a gyakorlat bebizonyította, hogy nagyon sokan vannak olyanok, akik ugyan ott tartózkodtak a községben az összeírás idején, azonban mégsem kerültek rá a listára a legkülönbözőbb okoknál fogva, hiányzott valamilyen okmányuk, elkésték a jelentkezés idejét, a jegyző mint „megbízhatatlant” nem vette fel a listára, vagy amint épen Aradon történt, egy hivatalnok feledékenységéből egyszerűen kifelejtették a listáról. Mi történik ezekkel az állampolgárokkal? A törvény merev szabályai szerint ezek „idegenek” még akkor is, ha itt születtek, itt fizettek adót és itt katonáskodtak. Tudunk olyan eseteket, mikor a közbiztonsági szervezetek

megvárták azt az időt, míg az ilyen „idegen” leszerel a katonaságtól és mint alkalmatlan idegent áttették a határon.

Már az Averescu-kormány is belátta, hogy ezeken az állapotokon segíteni kell és Bucsan kisebbségi miniszter vezetésével összeállítottak egy tervezetet, hogy a meglévő állampolgársági törvény mely szakaszának módosítása által sikerülne segíteni ezeken a visszas állapoton. A bizottság, mely annak idején három ízben ülésezett a belügyminisztérium épületében és mely bizottságban az igazságügyminisztérium megbízottja is helyet foglalt, arra az álláspontra jutott, hogy az összes anomáliákat oly módon lehetne orvosolni,

ha módot nyújtanának mindenkinek az újabb jelentkezésre.

aki — bármilyen oknál fogva is, annak idején az összeírásokból kimaradt. A tervezet szerint újból helyi bizottságokat alakítanak, hol mindenki, kellő okmányokkal felszerelve, jelentkezhetik és felvételhetik magát az ugynevezett pót-állampolgársági listára. A jelentkezésekre, meglehetősen rövid — három hónapos terminust állapítottak meg. Az új állampolgársági törvény ebben a stádiumban volt, amikor Bucsan miniszter beszámolt a minisztertanácsnak az eddigi eredményéről. A minisztertanács

cson az a vélemény alakult ki, hogy ezt a törvényt addig nem engedik a parlament elé, amíg

nincsen a kormány kezében megbízható adat arra nézve, hogy hány ilyen állampolgárságnélküli új állampolgárra lehet számítani és ami a legfontosabb, ezen új állampolgárok milyen nemzetiségűek.

Épen kapóra jött a népszámlálás. Megjelent a belügyminisztérium egy rendelete, amely szerint a listából kimaradt állampolgároknak is ki kell tölteniük a népszámlálási lapokat, azonban abba a rovatba, ahová az állampolgárságot kellett beírni, ezek azt írták, hogy „volt magyar állampolgár, listából kimaradt.” Az Averescu-kormány bukása természetesen az új állampolgársági törvény tervezetét is megfosztotta aktuálisától.

Legutóbb — mint meg is írtuk — a belügyminisztérium egy az állampolgári listából kimaradt nagyváradi ember ügyéből kifolyólag, leiratában megemlítette, hogy „ezen ügyeket a készülő állampolgársági törvény fogja rendezni.” Erre az átiratra hivatkozva kerestük fel ma a belügyminisztérium illetékes osztályának vezetőjét és megkérdeztük, hogy az új állampolgársági törvény munkálatai mennyire haladtak előre. A vezérigazgató kissé csodálkozva hátrította el magát a kérdést.

— Semmi sem történt ez ügyben, mondta, egy ilyen törvénytervezet nem nálunk készül, hanem az igazságügyminisztériumban, nálunk legfeljebb csak megbeszélések folyhatnak, azonban kijelenthetem, hogy az új kormány hivatalba lépése óta semmi sem történt ez ügyben.

— De kérem igazgató ur, a belügyminisztérium pecsétjével ellátott átiratban volt említés téve az új állampolgársági törvényről és egy ilyen pecsétes írás, mégis csak valamennyire angasztja a belügyminisztériumot.

— Erről tényleg van tudomásom, hogy egy ilyen levél kiment, az erdélyi lapok vonatkozó cikkét én is megkaptam, utána is jártam az ügynek és megtudtam azt, hogy itt tulajdonképpen arról van szó, hogy az illető osztályfőnök, aki a levelet írta,

maga is meg van győződve arról, hogy a sok nehéz és komplikált helyzetben csak egy új állampolgársági törvény segíthet, illetve a régi törvény egy revíziója, vagy kiegészítése és így az említett levél nem tekinthető egyébként, mint egy belügyi-

minisztériumi tisztviselő chajának.

Azonban ez még nem jelenti azt, hogy az új törvénytervezet már olyan állapotban lenne, hogy annak részleteit már a nyilvánosságra lehetne hozni.

— De az új kormány nem vetette el a törvény revíziójának tervét?

— Nem hiszem — mondta informátorunk — a törvényrevízióra tényleg szükség van, mert a gyakorlat komplikált esetekkel bizonyította be, naponta szinte százszor is, hogy revízióra tényleg szükség van és most, hogy a választások is elmúltak és megkezdődik a komoly munka, lehetséges, hogy — talán a nyári szünet után — sor kerül az állampolgársági törvény revíziójára.

Völegény lett a szép Szveti.

Petrovics Svetislav, a híres mozzsinész feleségül veszi Miss Európát.

Berlini lapíradások nyomán az a kétségte-
len érdekességet jelentő hír terjedt el, hogy
Vidacsics Stefica, a Fanamet filmkon-
cern nemzetközi szépségversenyén első helyre
jutott Miss Jugoszláviát eljegyezte Petro-
vics Svetislav, a már világhírű lett ujv-
déli filmművész.

Egy zágrábi kis büffében, talán három-
gyed éve sincs még, nap-nap után mosolygó
barna lány állt a pult mögött. A lányt Vi-
dacsics Steficanak hívták és miatta mindig
szüült a kicsiny étkezde, mert híres volt a
szép lány mosolya és — mondják — a zágrábi
fiatalemberek még azt sem vették zokon, ha
el-elcsipett egy szelet szalámit a kiszolgálás-
nál. És este, amidőn legördült a büffé rolettája,
Stefica estéről-estére beült a moziba, ahol —
talán az I. hely mélyéről — mohó és csillogó
szemmel vágyva leste a hangnélküli sikolyo-
kat és szívében talán földobbant valami édes
érzés, ami dicsőség, fény, gazdagság felé röpi-
tette az egyszerű, széparcu Steficát. Amde a
hajnali vekkeróra holdogságot szétfosztó, ke-
gyetlen zöreje vissza-visszazökkentette a ro-
bot prózai unalmasságába, az illúziók magas-
ságában álmodózót és Stefica ismét reggelről-
reggelre a tegnapi kiszolgáló Stefica lett, aki-
nek a mozihoz csak annyi köze volt, hogy
este megint csak odasorakozott a jegypénz-
tár elé.

Amerika Európa számára a legpompásabb
ötletek hazája. Egynéhány derék amerikai-
nus, hogy-hogy nem arra a meggyőződésre jutott,
hogy bizony meg kellene nézni a vén Európa
leányait is és repült már a távirat: a Fanamet
filmkoncern nemzetközi szépségversenyt ren-
dez Bécsben. Nosza lett nagy sürgős-forgás
Európa szépséges leányzói között és Stefica-
nak szívében, Zágrábban, valami olyas sejt-
lem dobogott fel: most, vagy soha. Egy fény
kép ára volt az egész reszkirozás és egy hét
sem telt bele; jött a válasz: Vidacsics Stefica,
a zágrábi elárusítólány, a legszebb pályázó Ju-
goszláviában s Vidacsics Stefica ezentul új
névhez szokott: Miss Jugoszlávia. Az esemé-
nyek Stefica életében valóban filmszerű stí-
lus és gyorsasággal peregtek. A Miss Jugoszlávia
néhány hét után még újabb és diszesebb jel-
zőt kapott: Miss Európa s valami nyolc ország
szépségét hagyta maga mögött. Majd termé-
szetesen szerződés a Fanamethez, illetve an-
nak bécsi érdekelttségéhez.

S ekkor már Stefica neve, ha nem is be-
érkezett, de ismertté vált. A Miss Európa,
mint ugródeszka volt a szép zágrábi kislány-
nak a további sikerek felé, ami egy szenzációs
eljegyzés hírében robbant ki. Mert, ahogy a
tudósítás közli: Vidacsics Stefica és
Petrovics Svetislav, a világhírű
ujvidéki származású filmstar, je-
gyesek, ami talán csak azért is érdekes,
mert Petrovics Svetislav nevét nem kisebb
névvel emlegették nemrégiben, mint Alice
Terryvel, a nagy Rex Ingram ren-
dező gyönyörű felesége és világhíres film-
művésznővel. A szerencse már kegyeibe fogadta
akkor Steficát, amikor kiemelte a szerb szép-
ségek közül, de a szerencsén túl mégis csak
tehetséges lány ez a Stefica, aki nem hiába
költötte el dinárjait a moziban s az első lépés
a megkezdett uton olyan volt, amely egysze-
riben Petrovics Svetislavhoz vezetett; siker
tekintetében ez is elegendő. Szép egy ilyen
karrier, nagyon szép, valahogy végtelenül
jólesik hallani. Már csak a szentimentalizmus-
ért is. Ma ünnepelt szépség legyen valaki, aki
tegnap még ott állt a pult mögött és kérdezte:
lehet parizer is a főlvágottban?... (=)

Lecsökkentik az erdélyi színházak számát

Két koncessziókérvényt már visszautasított a minisztérium. —
Minulescu, a kultuszminisztérium vezérigazgatója csak négy
erdélyi színházat akar megtűrni.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójá-
nak távirata.) A kultuszminisztériumban még min-
dig nem készült el az új színházi koncesszió-
rendelet, azonban Erdélyből már megindult a
színházkoncesszióért folyamodók áradata. A már
eddig közölt kérvényezőkön kívül, ma újabb két
kérvény érkezett be, Róna Dezső volt igazgató és
Kriván Miklós kérvénye.

Minulescu kultuszminisztériumi igazgató, aki-
vel alkalmunk volt ma beszélni a koncesszió-
kérdésről, a következő érdekes kijelentést tette:

— Most már tényleg hozzá kell fogunk, hogy
az új koncesszió-rendelet szövegét megállapítsuk.
Azt már is kijelentem, hogy a mi rendeletünk
nem lesz azonos a Goldis-féle rendelettel. A ter-
vek már nagyjából meg vannak, azonban mind-
addig, míg a miniszter urral nem beszélök ezü-
be, természetesen nem árulhatok el belőlük semmit.
A miniszter ur idáig nagyon el volt foglalva a
kormányalakítási dolgokkal, azonban most már
egészen rövidesen elintézzük az ügyet. Tény az,
hogy az erdélyi tömeges színházi krach minden
színházember fokozottabb érdeklődését magára
vonta. Az én véleményem az, hogy tulsok szin-

ház működik Erdélyben, melyet az ottani nézők
nem tudnak elartani. Szükség van arra, hogy
leszállítsuk a koncessziók számát, az én né-
zetem szerint — és erre komoly tanulmányo-
zás után jöttem rá — négy színház tökéletesen
elegendő volna

Erdély részére. Ezzel nem azt akarom mondani,
hogy a készülő rendelet talán a szerzett jogokat
akarná megcsorbítani, ez az én privátvéleményem,
melynek természetesen, a miniszterrel való tár-
gyalásaim során hangot is fogok adni.

Az illetékes osztályvezetőnél is érdeklöd-
tünk az eddig beérkezett kérvények sorsáról,
ahonnan a következő információkat nyertük:

— A mi szerepünk egyelőre az, hogy meg-
rostáljuk a beérkezett kérvényeket, ennek teljes
mértékben eieget is teszünk, a múltkor már eluta-
sítottunk egy Szatmárról beadott kérvényt és
most a Kriván kérését utasítottuk vissza. Az
ilyen elutasításoknál, nem csupán megbízhatóság
és a kellő anyagiakkal való rendelkezés játszik
szerepet, hanem az a tény is, hogy az illető szin-
házigazgató, eddigi igazgatósága alatt, hogyan
bánt a társulatával.

Elrendelték a fegyelmet Arad mérnökei ellen

A Siclovan-ügy újabb fejleménye. — Angel polgármester beszámolója a
permanens bizottságban. — Az állandó választmány egyhangulag elren-
deite a fegyelmi vizsgálatot. — Muresan főmérnököt nem függesztik
fel állásától.

(Arad, július 27.) Nagy feltűnést keltett
az Aradi Közlöny mai cikke, amelyben már
előre megirtuk, hogy a mai nap folyamán az
ismeretes Siclovan-ügyből kifolyólag Aradvá-
ros főmérnöke és teljes mérnöki kara fegyelmi
vizsgálatot kér maga ellen, hogy bebizonyo-
sodjon, vajjon igaz-e Siclovannak az az állítása,
hogy az általa felvett pénzből egy városi mér-
nök is részesedett és ha igaz, ki az illető. Ma
délelőtt meg is történt a döntés ebben az ügy-
ben, amely igen érdekes fejleményekkel ke-
csesget.

A permanens-bizottság mai ülésén Angel
István dr. polgármester ismertette Siclovan
újabb hivatalbalépésének előzményeit. Esze-
rint július 11-én járt le a törvényben előirt 30
napos felfüggesztési határidő és az addig fel-
függasztett tisztviselő írásban jelentkezett
szolgálatra. Muresan János főmérnök ki-
vására a távollevő polgármester helyettese
dr. Marcovicu Vinoc tudomásul vette, hogy
Siclovan újból elfoglalja hivatalát. Amikor An-
gel dr. visszaérkezett Bucurestiből. Muresan
főmérnök előadta neki, hogy kevés a mérnöki
hivatalban a szakképzett személyzet és kérte,
hagyja meg továbbra is Siclovant a hivatalban,
ahol különben is felügyelet alatt, csupán ír-
dai munkát végezve, dolgozik. Borneas Gyula
dr. ismeretes felszólalása és a tanács határo-
zata következtében már tegnap tudomására
hozták Siclovannak, hogy mindaddig, amíg a
fegyelmi ügyben döntés nem történik, felfüg-
gesztik állásától. Ezt Siclovan tudomásul vet-
te. Angel István dr. polgármester bejelentette
még, hogy Siclovan György botránnyá dagadt
ügyét a fegyelmi bíróság augusztus elsején
tárgyalja le.

Miután a permanens-bizottság ezt tud-
omásul vette, a polgármester felolvasta Mure-
san János főmérnöknek hozzá beadott kérvé-
nyét. Ebben a főmérnök leszögezi, hogy a
Siclovan-ügyből kifolyólag egy mérnököt is
belekeverték az ügybe és ezért a városi mér-
nöki kar presztízse érdekében kéri a város ve-
zetőségét, rendelje el a fegyelmi vizsgálat
megindítását Aradváros mérnöki kara ellen,

hogy kiderüljön, igaz-e Siclovannak az az állí-
tása, hogy egy mérnöknek is adott pénzt és ha
igen, ki az illető mérnök, aki ellen haladéktal-
anul folyamatra kell tenni az eljárást. A
kérvény leszögezi még, hogy amennyiben azon-
ban az bizonyulna be, hogy Siclovannak az az
állítása valóban, úgy a megsértett mérnöki kar
rágalmazási pert indít a rágalmazó ellen. A
permanens-bizottság egyhanguan amellett
foglalt állást, hogy a fegyelmi vizsgálat meg-
indítása feltétlenül szükséges. Ezután hosszabb
vita fejlődött ki arravonatkozólag, ki vezesse
a vizsgálatot, miután — Dirlea Vazul gazda-
sági tanácsos és helyettes városi titkár kije-
lentése szerint — a Bucurestiben levő legfel-
sőbb technikai tanács jogosult csak fegyelmi
vizsgálatot levezetni a technikai kar tagjai el-
len. Végül abban állapodtak meg, hogy a fe-
gyelmi vizsgálatot elrendelik, az aktákat pedig
azonnal továbbítják a bucaresti-i legfelsőbb
technikai tanácshoz, azzal a kéréssel, delegál-
jon egy vizsgálóbiztost, aki Aradra jön s meg-
vizsgálja az ügyet. Ezt el is fogadták és ezzel
a döntéssel a városi mérnöki kar fegyelmi el-
járás alatt áll. Arravonatkozólag, vajjon szük-
ségesnek látszik-e Muresan János városi fő-
mérnök felfüggesztése is, a permanens-bizott-
ság úgy döntött, hogy ezt nem látja szüksé-
gesnek. Városi körökben érdeklődéssel várják
a lefolytatandó fegyelmi vizsgálatot, amely
végre világot vet erre a sulvos botránvra.

A bankbetétek illetéke. Az aradi pénzü-
gyigazgatóság a pénzügyminiszter rendelke-
zése alapján közli, hogy az új bélyegilleték-
törvény 14. szakasza értelmében ama letétek
után, amelyeket még 1927. május elseje előtt
felvettek, bár azok a későbbi időpontban ösz-
szeállított folyószámla kimutatásban továbbra
is szerepelnek, nem szedhető a proporcion-
ális illeték. A vonatkozó szakasz világosan
kimondja, hogy a proporcionális illeték lerová-
sa csak ama letétek után szedhető, amely le-
tétek május 1-én még fennállottak s azóta is
folytatólag emelkedtek, vagy csökkentek.
Ezen letétek után a proporcionális illeték
maximumát vetik ki.

Ma és a követ-
kező napokon:

ŐFELSÉGE I. FERDINAND

Románia elhunyt uralkodójának felravatalo-
zása és gyászszertartásának ered. filmfel-
vételei rendezés műsor keretében kerül bemutatásra
a Marospartii mozgószínházban.

Leleplezzük Marion Mill bécsi színésznőt, aki nem más, mint Deutsch Mancsi, ismert aradi uriaszony

Aradi nagykereskedő leánya, mint Reinhardt-színésznő.
— Egy fiatal aradi uriaszony tüneményes karrierje.

(Arad, július 27.) A bécsi Radiowelt egyik legutóbbi számában a címlapon egy roppant csinos, furdódresszes hölgy fényképe vonta magára az aradi titkos és nem titkos rádióamatőrök figyelmét. Valami olyas volt a kép alá írva, hogy: *Marion Mill filmszínésznő a Dunastrandon Klosterneuburgnál.* Régi szaklapolvasó vagyok jómagam is és így hosszasan elnézegettem a képet, amikor pedig a lap belsejében még vagy hét darab Marion Millt fedeztem fel különböző kecses táncpózkokban, elmélázva mertondiroztam magamban:

— Na, hála annak a jó Istennek, befutóban van megint egy sztár Bécsben.

Közöltem is eme aggodalmamat kitűnő idő- és arcmemóriával rendelkező szerkesztőmmel, aki rövid, de alapos szemle után sajnálkozva mért végig.

— Maga szerencsétlen — mondta — hisz ez a Deutsch Mancsi Aradról.

Bizalmatlanul néztem magam elé, de rövidesen az egész redakció — mind régi aradiak — egyöntetűen megállapította, hogy Marion Mill bécsi filmszínésznő nem más, mint M. Deutsch Mancsi Aradról, Deutsch Andor nagykereskedőnek fiatal asszonyleánya. Erre már nekem is eszembe jutott, hogy egyszer téltajt — mint egészen újonc aradi — láttam egy nagyon fess hölgyet körözni Arad főterén, akire azt mondták barátaim: „nahát ez a Deutsch Mancsi“, de viszont ez már régen volt és főleg csak egyszer.

Rövidesen fönt voltam a családnál. Történelmi hitelesség szempontjából le kell szögezni, hogy már ezelőtt két héttel és közben beszerzett adataim kiegészítését kértem. Meg akartam pár jobb sorban írni ennek az aradi fiatalasszonynak karrierjét, jobbanmondva azt, hogy mikép jutott el Deutsch Mancsi a Radioweltbe s hogyan lett belőle Marion Mill „filmszínésznő“. Deutsch Andornak nagyon kedves volt és elmondta, hogy leánya képe valamennyi valamire való német illusztrált lapban megjelent, de ...

— De írni ne tessék kérem a dologról, a világeért sem és egy sort sem. A legkomolyabban megharagszom és különben is, ha valami pozitívum lesz, majd én szólok, most még ugyanis minden a levegőben van.

Mint udvarias emberek megvártuk a pozitívumot is és az ma be is következett. Ma levél érkezett M. Deutsch Mancsitol Bécsből, amelyben közli szüleit, hogy leszerződött a Reinhardt igazgatása alatt álló bécsi Josefstädter Theaterhoz. Hogy ez mit jelent, ahhoz nem kell különösebb kommentár. Reinhardt keze alatt fejlődni ki színésznővé... ez olyan szerencse, amit talán nem is lehet eléggé méltányolni.

Nos, de ugy-e, az érdekesebb az, hogy mikép jutott el Deutsch Mancsi idáig. Hogyan lett Deutsch Mancsiból Marion Mill. Ez motoszka bizonyára sok aradi ambiciózus és titkos vágyu leány-, vagy asszony-bubifejben. Tessék elhinni, roppant egyszerű. Legalább is a Deutsch Mancsi esetében nagyon egyszerű és könnyű dolog volt. Egy vacsorával kezdődött az egész. Egy bécsi vacsorával, amelyen részt vett Deutsch Mancsi, de ott volt két színházi ember is. Társalgás közben szó került sok mindenről, arról is, hogy a fiatal asszony, aki tudvalevően kitűnően táncol, a filmhez készül, egyszóval művésznő szándékszik lenni a legkomolyabb formában. A két ur erre megkérdezte, nem volna-e hajlandó próbát tenni színpadon. Másnap már a Kammer-spielében próbált. Ráosztották a „Darászfészek“ című itt is ismert vigjáték francia leány szerepét és az aradi fiatal uriaszony olyat produkált ebben a kis szerepében, hogy a legvénebb színházi rókák álla is leesett a csodálkozástól. Beszélünk aradiakkal, akik látták Deutsch Mancsit Bécsben a színpadon, mindenki a legnagyobb csodálkozással beszélt arról, hogy a Kammer-spiele színpadán egy tökéletes, kiforrott, vérbeli művésznőt láttak játszani, akinek iston-

adta tehetsége még e szűk keretek között is pompásan érvényre jutott. Huszonötször ment a „Darászfészek“ nyáron an szvit és a színlapok sablonosan hirdették, hogy egy Marion Mill nevű új színésznő szerepel a Kammer-spielében.

Igy lett M. Deutsch Mancsi hivatalosan és félmjelzetten: Marion Mill.

Közben persze sokfelé folytak a tárgyalások. Két filmgyár vezetőembere igyekezett szerződést aláírni Marion Millel, aki azonban ügyesen és okosan halasztgatta a dolgot és közben résztvett egy autóversenyen is. Nem mint néző, hanem mint versenyző. Díjat is

Bratianu szópárba Maniival.

Érdekes találkozás a miniszterelnök és a pártvezér között. — Bratianu Ionel Averescuéből csinálja meg a második kormányzópártot. — A néppárt Averescu tábornok ellen.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A politikai pártok még mindig a parlament gyűlésén lefolyt események hatása alatt állanak s ezzel kapcsolatban mára igen érdekes kombinációk merültek fel arra vonatkozólag, hogy ami nem sikerült Bratianu Ionelnek Maniu Gyulával, sikerülni fog Averescuval szemben. Vagyis — minden eddigi támadás ellenére és annak dacára, hogy a néppárt teljesen kibukott a legutóbbi választásokon, — a nemzeti-parasztpárt helyébe a liberálistpárt mellett megint csak a néppárt lenne az ország második kormányzópártja. Legalább így is véli következtetni ezt a feileménékből s Cuvantul, amikor megállapítja, hogy miért másért történhetett volna az, hogy Averescu tábornok frontot változtatva, a gyűlésen elhangzott beszéde szavai között bókákat mondott a kormánypártra, minthogy ezzel rehabilitálja magát és pártjának újból helvet csináljon a fórumon. A lap szerint erre a frontváltozásra az a körülmény készítette Averescut, hogy a nemzeti-parasztpárt vele, illetve a néppárttal — mint parlamenten kívül álló párttal — nem óhajtott szövetséget kötni a kormány ellen. Természetes ezekután, — fűzi tovább fejtegetéseit a Cuvantul — hogy amennyiben szorosabb barátkozás jönne létre a liberális- és a néppárt között, Bratianu miniszterelnök bizonyára több helyen pótválasztásokat fog elrendelni s a választásokon aztán biztosítani fog a néppárt számára legalább annyi mandátumot, mint amerayi jelenleg a nemzeti-parasztpártnak van. Ezzel szemben — más kpek értesülése szerint — a szenátusban tett nyilatkozata miatt Averescut saját pártjában súlyos támadás érte s a néppárt vezetője — bár szerint — egyáltalán nincs egyvéleményen vezérével s ezért az ellenzéki sajtó valószínűnek tartja, hogy több néppárti politikus és volt miniszter ki is lép a pártból. Ezirányban már konkrét lépések is történtek ma. Több néppárti vezetőpolitikus felhívást intézett Averescuhoz, hogy a pártvezér precízrozza kijelentését, mert ellenkező esetben kilépnek a pártból. A néppárti vezető-politikusok elégedetlensége Averescuval szemben — mint bucaresti-i tudósítónk esti jelentése mondja — újabb fázisba jutott. Az Adeverul értesülése szerint ugyanis a néppárt tagjai elhatározták, hogy feloszlatják Averescu tábornokot, foglaljon el ismét és ellenzéki álláspontot a liberális párttal szemben, mert ellenkező esetben összehívják a párt kongresszusát, hogy megfoszják az elnökségtől és azután valamennyien kilépnek a pártból.

Ezekkel az újabb eseményekkel kapcsolatban a nemzeti-parasztpárt viszont a legteljesebb megelégedéssel vette tudomásul Maniu Gyula gerinces nyilatkozatát s a pártban el vannak tőkelve arra, hogy szükség esetén egyedül is felvegyék a harcot a kormánnyal.

Nagy feltűnést keltett ma a Politica egy cikke, amely megírja, hogy Bratianu Ionel kormányelnök és Maniu Gyula között tegnap délután érdekes találkozás játszódott le. A véletlen találkozás — amely különben a jelenlegi politikai helyzetet teljesen jellemzi — Bratianu Ionel ki-

nyert. Fényképek a lapokban. Ha új ruhát csináltat: fényképek a lapokban. Strandol: fényképek a lapokban.

Igy került a Radioweltbe. Itt már egyszerűen filmszínésznőnek könyvelték el, moha akkor ép a Kammer-spielében játszott.

Aztán jött a legnagyobb. Érdeklődni kezdett Max Reinhardt!... Az egész család aggodva várta a híreket Bécsből és ez volt az a „pozitívum“, ami miatt ennek a cikknek késni kellett egészen máig. És Max Reinhardt leszerződött Deutsch Mancsit a Josefstädter Theaterhoz.

Igy lett M. Deutsch Mancsiból Marion Mill, Reinhardt-színésznő... mi pedig így leleplezzük le Marion Mill bécsi Reinhardt-színésznőt, aki aradi leányszobájából kiröppent a világot jelentő deszkákra és megindult egy nagy, talán világhírnevet hozó, ragvogónak ígérkező karrier felé.

Fóthy Ernő.

jelentette Maniu előtt, hogy emlékezetes hétfői fejszóalásával nem nagy politikai talentumról tett tanuságot és ennek az aktusnak még súlyos következményei lesznek a külföldön és az országra nézve.

— A külföld érezni fogja — mondotta a kormányelnök, — hogy ön és pártja bizonytalan korszakot jelentenek. Én azonban meg fogom mutatni a külföldnek, hogy ennek a törekvésnek és ennek a korszaknak utját fogom állni és bizonyos, hogy az ország mellettem lesz, annál inkább, mert az ön pártjával semmi jót sem lehet csinálni.

Maniu Gyula erre kijelentette, hogy csak Bratianu felelős azért, hogy a körülmények idáig fejlődtek. Mire Bratianu ingerülten válaszolta, hogy a felelősséget vállalja és a történelem fogja megmutatni, hogy kettőjük közül kinek volt igaza.

Mindezek ellenére egyes bucaresti-i lapok még ma is váltig hangoztatják, hogy Bratianu és Maniu végül mégis csak megbékélnek és létre jön közöttük a megegyezés. Erre ad feleletet az a bucaresti-i távirat, amely szerint liberális körök határozottan megcáfolják azt a hírt, hogy Bratianu miniszterelnök és Maniu újból találkoztak és ez alkalommal ismételt kollaborációs javaslatok történtek. Ezek a hírek — mint a cáfolat mondja — tendenciózusak.

Sámszon

uriszabónál új Neuman-ház.

Készült férfiruhák a legelegánsabbak.

Szövetnagyraktár. 1027

SPORT

O Aradváros ezüstkupája. A permanens bizottság mai ülésén tárgyalta a Vulturul aradi sportklub kérelmét, amelyben a klub bejelentette, hogy július 30-án és 31-én nemzetközi birkózó-versenyt rendez és kéri a várost, adjon egy díjat számára. A permanens bizottság elhatározta, hogy egy ezüstkupát ad díjul a klubnak.

O Az Aradi Vulturul (Toldi) Athletikai Club f. hó 30—31-én rendez nemzetközi vándordíjas birkózó- és boxversenyt a Nyári Színházban. A versenyen résztvesznek Románia, Magyarország, Jugoszlávia és Csehszlovákia legjobbjai.

MOZI.

xx Henny Porten legnagyobb alakítása. az „Ártatlan vaegyok“ című sláger ma a Marospart mozgószínházban.

Csatangolás a meztelen női lábszárak körül.

Hozsánna az új divatnak.

Kicsiny koromban nagy irigységgel néztem mezitlábás barátaimat, hogy ők minden további nélkül (ez finomított kifejezése akar lenni a szülői fenytéknek), gázolhattak a Marosba beejtett labda után, míg én ezt csak némi sopánkodással, (hogy ne mondjam, a vízben való lubickolás és jó anyám pofonai között élvezet-differenciát számolgatva), tettem meg bagaria félcipőmben és selyemzoknimban, de mégis megtettem és amidőn az anyai s apai (felváltva, kivel találkoztam először) pofonokat érhetően nem épen kellemesnek véltem, azaz egyenesen meguntam, azzal a tervvel léptem a Mici frájlen elé: „hogy mit nekem a kockás selyemzokni és a félbarna bagaria, én biz, mezitláb akarok járni, mert a pofonokat már nem igen állhattam, viszont a Maros sekély partmelléke ellenállhatatlan kerítő volt számomra”. De Mici frájlen azt mondta: „schrecklich, schrecklich...”, amiből csekély német nyelvtudásom révén azt a következtetést vontam le, hogy most rettenetesebbet követtem el, mintha bagariámban és selyemzoknimban szabad fürdőt vennék a Marosban. Amikor, régi szokásomhoz híven, megkérdeztem, hogy miért nem szabad nekem is pucér lábakkal szaladgálni? Mici frájlen tömör magyarázásba kezdett, melyben sűrűn szerepelt ez a szó: társadalmi osztálykülönbség, proletárok stb., amit ugyan nem értettem, viszont azonnal arra a megállapításra jutottam, hogy Mici frájlen rossz (hogy ne épen undok hárpániának tituláljam). Ezzel azonban kénytelen voltam lezárni az ügyet és elálltam ama szándékomtól, hogy a harisnya és cipőtleneségi kultuszt üzhessem.

Annál nagyobb elégtétel most számomra a legújabb női divat: a harisnyátlanúság, amelyet ifjúkori akcióm folytatásának tekintek. Én ugyan a cipőtlenességig óhajtottam elmenni, de megnyugtató (s a jövőre nézve sok ígéretet jelentő) az eddig elért eredmény is. Sokáig kellett rá várnom, de minden türelem megteríteni virágát, az enyém is termett valamit: szép, ropogósra sült női lábszárakat és mély, igazán szívből jött boldog sóhajokat — a férjek részéről, akik érthető okokból dagadoznak, hisz, amiről álmodni sem mertek: ebben a hónapban nem emelkedett a toalettszámla, sőt apadt, amennyiben b. nejeik önagysága nem állított be azzal otthon, hogy drágám, kis uram, nézd csak, mily kedves meglepetés! Vettem egy tucat selyemharisnyát — magamnak. Nézd ezt a rezeda és hagyma szinkevereket, mily csodás. Ellenben most titokzatos mosollyal toppan be irodádba és fölrakja elébed 35-ös (nem mindig mozsárágyu mértékszám) lábacskaít és neked, ó mindig éleslátású férjemuram, azonnal észre kell venned ama nagyfontosságú (főleg az említett anyagi szempontokból) változást, hogy Önagysága valami isteni szikrától megihletve, megkezdte ruházatának leépítését és harisnya nélkül röjja az aradi flasztert.

Minden esztendőben leborulok a női divat leleményességei előtt. Nem egyszer méltatott zseniáltság az, amivel az egyes évek új női divatja alakult. És ezt a legújabb nyári kreációt: a harisnyátlanúságot pedig egyenesen pompásnak tartom. Még csak azon csodálkozhat az ember, hogy erre a divatmániáknak kilencedik esztendejében jöttek csak rá a hölgyeink. Pedig ez mennyivel egyszerűbb, mint a bubikopfi. Mert hisz a harisnyát minden este levetik, ami a hajról csak egyes esetekben mondható és mégis előbb eszméltek arra, hogy jobb haj nélkül, mint harisnya nélkül. Erről az új divatról, amely ép úgy elfogadott divatja már hölgyeinknek, mint a rövid szoknya, a meztelen kar és a merész kivágások (esetleg bevágások a szoknyáknál. Néző szempontból mindkettő egyaránt helyes), már nem illő megállapításokat tenni. Igaz, hogy részünkről különben is csak kellemeseket tennénk. Nem úgy azonban a szigorú bácsik és Mici frájlenek, akik összecsapták kezüket és elszörnviülködve kiáltották: „Oh, borzalom, takard el arcod.

Egy nő harisnya nélkül. Mily szemérem-sértés”. Nő harisnya nélkül! Mát aztán. A kar is épolj testrészt és mégsem tűnik fel, hogy meztelen. Pedig régen épuj a karnak sem volt szabad lepel nélkül lenni. A karokkal szemben nincs, semmi ellenvetés. Persze, mert valami régi rossz szokás, hogy mindig a lábak után fordulunk meg, de szép kart sohasem veszünk alaposabban szemügyre. És aztán a lábánál mindennek a rövid szoknya az oka, ami azonban már megemésztett divat.

De itt vannak a háztartásbeliek. A meztelen láb ugyebár elmaradhatatlan kelléke a mosogatólós konyhának és még csak az csodálható, hogy nem akadt egy merész gondolkozású Julcsa, Mari, vagy Rozika, aki kiadta volna a jelszót: „Drága kolleganók, kurtaszoknya a divat. Kurtitsunk tehát mi is” — és másnap térdig érő szoknyában és mezitláb robbogna ki a furcsa had a piacra. És lehet talán haragudni ezekre a spórolós lányokra. A mezitláb az ő régi divatjuk. A rövid szoknya a mai. Tehát csak a kettő összeegyeztetéséről van szó. És nem akarom megsérteni a háztartásbeliek diszes csoportját, de úgy vélem, hogy az ő (formásnak aligha nevezhető) lábaik nem fognak belelépni a szigorú paragrafusok

belterületére. Tehát csak a mi asszonyaink rövidvándók meg most is, mint mindig? Mert röjják őket, hogy megfosztják magukat hajuktól, a „legfőbb ékességüktől”, hogy túl rövid a szoknyájuk, hogy tulsokat mutatnak hájaikból, de épigy hallani lehet: „miért nem bubis a fejed, miért nincs besliccelve a szoknyád, miért nem mutatkozol tárt keblűnek, nem vagy elég modern, micsoda antik nő a feleségem”. Aztán most kritizálják őket a meztelen lábuk miatt, ahelyett, hogy a harisnyátlanúság üdvös eszméjéért a nyakukba borulnának. Nem feminista hitvallás ez, de nem igazság, hogy amikor a strandon nemcsak meztelen lábszárak kerülnek bemutatásra, akkor a szárazföldi ember izgatottságtól verejtékezve tiltakozik néhány formás, meztelen láb ellen. Holott azelőtt azt mondták, hogy nincs izgatóbb, mint a selyemharisnyában feszülő lábszár. Hol itt a teória?

És most mindeme vizsgálódások közepe tette feherül a kérdés: ki hódolhat az áldott új divatnak? Erre nézve csakis a férfiak válasza lehet mérvadó, amely a következő: minden szép lábat és térdkalásot szívesen látunk meztelenségükben, az ünnepnapok kuglófokból azonban nem igen kérünk... (s. p.)

Sürgetik a kisebbségi iskolák államsegélyét.

A Magyar Párt küldöttsége Bratianu miniszterelnöknél és Angheliescu miniszternél.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az országos magyar párt parlamenti csoportjának megbízásából Bethlen György gr. elnök és Gyárfás Elemér dr. szenátor tegnap felkeresték Angheliescu közoktatásügyi minisztert, aki előtt a felekezeti iskolák hosszan húzódó államsegélyének mielőbbi kiadását sürgették meg. Angheliescu miniszter kitüntető szívéllyességgel fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy az ügyet minisztertanács elé fogja vinni. A magyarság demonstra-

tív magatartása a nemzeti gyász napjában nemcsak a lelkek találkozását segítette elő, de a kormány helyzetét is megkönnyítette, hogy érdemlegesen foglalkozhassék a kérdés kielégítő megoldásával.

Angheliescu miniszter nyilatkozata után a Magyar Párt parlamenti küldöttsége Bratianu lonel miniszterelnököt kereste fel, aki előtt ugyancsak megsürgették az államsegély hosszsan vajudó ügyét.

Hans Otto Roth nyilatkozata egy budapesti ujságban

Az erdélyi némettség vezére a kisebbségi kartell megszületéséről és feladatairól. — A kisebbségi kérdés helyes megoldása Romániában.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A budapesti Est lapok tudósítója a király temetése alkalmával Bucurestiben járt és ugyanakkor néhány politikai intervjút is csinált. Az intervjuk között erdélyi szempontból különös érdekességre tarthat számot az, melyet a német párt elnökével Hans Otto Roth-tal csinált. A pesti ujságíró kérdésére a német párt elnöke a következőket jelentette ki:

— Romániában tulajdonképpen nem ismerték a világháború előtt a nemzetiségi politikát, de ez természetes is, mert hiszen a régi birodalomban nem volt kisebbség, illetve nem voltak népközösségi alapon szervezve, nem alkottak tényleges kisebbséget. Épen ezért a régi birodalomban, a népkisebbségi kérdést — Dobruzsában egyszerű rendőri intézkedésekkel lehetett elintézni, annál is inkább, mert a háború előtti kisebbségeknél nem volt meg egy egységes akarat és fenntartás nélkül kapcsolódtak bele a többi román pártokba. És természetes az is, hogy kezdetben a régi román kisebbségi politika ehhez a mértékhez mérte az erdélyi kisebbségeket is. De az is természetes, hogy az ilyen szempont hibás és tarthatatlan. Végre meg kellett a román politikusoknak is tanulniok, hogy a kisebbségi kérdést olyanak lássák, mely kérdésnek saját törvényességük van. Meg kellett a román politikusoknak tanulniok, hogy a romániai kisebbségek önálló politikai nemzetek, saját öntudattal, tiszta politikai akarral. Azonban a román politika még ma sem akarja elismerni, hogy a kisebbségeknek önálló politikai jogaik vannak, pedig mindaddig, míg Romániában a kisebbségi probléma alapeszméjét nem fogják helyesen felismerni és mindaddig, míg a kisebbségi jogok csak ideiglenes kormányintézkedésekben nyernek elintézést — nem lesz lehetséges a kisebbségi problémák gyökeres megoldása.

— A legutóbbi választások először adtak módot a kisebbségi pártoknak, hogy a politikai harcokban egységesen vonuljanak fel és erejükkel tanuskodva érvényesüljenek. És még a hivatalos statisztika is elismeri, hogy 200.000 szavazó adta le szavazatát a kisebbségi kartellre, tehát terror és megfélemlítés nélkül legalább 400—500.000 szavazatunk lett volna, ami egy 40—50 tagnyi parlamenti képviselőnek felel meg. Fontos azonban, hogy a kormány, először ismerte fel a választási harcokban a kisebbségek teljes ütberejét és először állapíthatta meg, hogy nekünk nagy és ingathatatlanszerepünk van ez ország politikai életében.

— Amikor Averescu, Iorga és Cuza egyetlenegy mandátumhoz sem tudtak jutni, mi, mint harmadik politikai faktor vonultunk be a parlamentbe. A kormány és a nemzeti-parasztpárt után egyedül a kisebbségi kartell érte el ezt az eredményt és ez is csak azt bizonyítja, hogy a magyarok és németek között kötött választási kartell — nagyszerűen bevált. De ez az egyesülés nem volt agresszív a többi román pártokkal szemben, a politikai helyzet szinte kényszerített bennünket arra, hogy ezt az utat válasszuk.

A választási kartell, mint említettem, nagyszerűen bevált, a közös érdek hozta össze a magyarokat és a németeket, amint a jövőben is össze fogja tartani az azonos érdek e két népet.

— Anglia barátokzik Lengyelországgal. Varsóból jelentik: Az angol trónörökös közeli lengyelországi látogatásával kapcsolatban beavatott helyről megállapítják, hogy a látogatás célja a lengyel-angol viszony eddigi merevségének megtörése és Lengyelországnak az antiholsevista blokkba való bevonása. Ugyanilyen jellegű a csehszlovákiai látogatás is.

H I R E K.

Külön fegyelmi bizottság Arad vezértitkára ügyében.

Biharmegye fegyelmi választmányát delegálták
Olariu fegyelmi ügyének letárgyalására.

(Arad, július 27.) A permanens Bizottság mai ülésén Angel István dr. polgármester bejelentette, hogy leirat érkezett a belügyminisztériumtól, amely elrendelte, hogy Olariu István városi vezértitkár fegyelmi ügyének aktáit utalják át nyomban a Biharmegyei fegyelmi bizottság elé, mert a miniszter a szomszéd vármegye fegyelmi bizottságát delegálta a régen húzódó ügy végleges elintézésére. Mint emlékeztetés, néhány hónappal ezelőtt Peter Julian belügyi vezérfelügyelő lefelytatta a vizsgálatot az aradi városi Olariu István ügyében, a vezértitkár ekkor kifogást emelt az aradi fegyelmi bizottság ellen, amelyről kijelentette, hogy véleménye szerint nem pártatlan ebben az ügyben és kérte is a vezérfelügyelőt, hogy a Bucurestiben levő központi fegyelmi bizottság tárgyalja le az ő ügyét. Peter Julian ezt a kérést el is juttatta illetékes helyre, a belügyminisztérium azonban ilyen formában nem teljesítette a kérést, hanem a Biharmegyei fegyelmi bizottsághoz tette át az egész ügyet. Az aktákat a holnapi nap folyamán már utnak is indítják Oradea-mare (Nagyváradra), ahol rövidesen megtartják Olariu István fegyelmi ügyének tárgyalását.

— Szombaton gyászmise lesz Curtea de Argesben. Bucurestiből jelentik: Szombaton Curtea de Argesben gyászistentisztelet lesz Ferdinand király lelkiüdvéért. A gyászistentiszteleten résztvesznek a királyi család tagjai, a miniszterek, az összes érsekek és püspökök.

— Olasz rekviem I. Ferdinandért. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i olasz templomban Ferdinand király lelki üdvéért tegnap rekviem volt, amelyen az olasz kolónia, a fővárosi olasz fascista szervezetek, az olasz követség tagjai, Dolci pápai nuncius és nagy közönség vettek részt. A külügyminisztériumot Ghica herceg, külügyi államtitkár képviselte.

— A bolgár király utazása. Budapestről jelentik: Tegnap este hajón megérkezett ide a bolgár király autója. Maga a király néhány nap múlva megy Budapestre, ahonnan autón folytatja útját Berlin felé.

— Államtitkárt kapott a régenstanács. Bucurestiből jelentik: Illetékes helyen nyert értesüléseink szerint Banu volt kultuszminisztert a régenstanács államtitkárává nevezik ki, miniszteri ranggal.

— A patriarcha helyettese. Bucurestiből jelentik: A patriarcha helyetteséről szóló törvényjavaslat egy szakaszos lesz és kimondja, hogy a patriarchának, mint a szinodus, az egyházi kongresszus és a központi egyháztanács elnökének funkciói helyettesére mennek át és pedig az egyház szervezeti törvénye értelmében a moldvai metropolitára, vagy annak távollétében az erdélyi metropolitára. A patriarcha helyettese tehát Pymen moldvai metropolita lesz.

— Összefogdoszák a bécsi forradalom bűnösét. Bécsből jelentik: A zavargások miatt újabb nyolc embert tartóztattak ma le, amiáltal a letartóztatottak száma 130-ra növekedett.

— Két pilóta egyszerre startol Párisban az Oceán átrepülésére. Párisból jelentik: Drouhin a Columbián, Gibbon pedig a Farman gépen ugyanabban az órában startolnak, hogy Párisból az Oceánon át Newyorkba repüljenek.

— Elgázolt kisgyermek. Az aradi rendőrség eljárást indított Nagy Pál nagyiratosi kocsis ellen, aki gondatlan hajtás következtében elütötte Zvoner Géza aradi lakos három éves gyermekét. A szerencsétlenül járt gyermeket a kórházba szállították.

Szlovenszkó is gyászolja a magyar hercegprimást

Pénteken délelőtt lesz Csernoch János impozáns temetése. — Esztergom mély gyásszal bucsuzik a főpaptól. — Magyarországnak nincs bibornoka.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Esztergom városa gyászbaborulva várja Csernoch János hercegprimás pénteki temetését, amelyen egész Magyarország katolikusága megjelenik. A gyász jeléül Esztergom város elhatározta, hogy nyolc napon át nem szabad a kávéházakban zenét szolgáltatni és minden házra gyászlobogót tűznek. A halott hercegprimás megtekintésére igen sokan érkeznek idegen országokból is. A párkányánai hidon nagy csoportokban jönnek a csehszlovákiai katolikusok. Szülő Géza, a csehszlovákiai magyar keresztényszocialista párt elnöke a felvidéki magyarság nevében a következő táviratot küldte a főkapitánhoz: „A tör-

vényyszerinti egyházfejedelmünk elvesztését együtt siratjuk a főkapitánal. Ravatalára tesszük hitünk töviskoszoruját, szeretetünk lángoló szívét, reményünk örök biorgonyát. A Párkányba áthangzó harangzó bus zengésében ott fog bugni a mi gyászunk, szeretetünk és a feltámadásban való hitünk együttérző szava.”

Csernoch hercegprimás halálával Magyarországnak egyetlen biborosa sinos a vatikáni körök véleménye szerint jóidőbe telik, míg a bibornoki méltósággal kitüntetik valamelyik magyarországi főpapot.

Ma Esztergomba érkezett Zita exkirályné és Seypel osztrák kancellár részvételtávirata.

Franciaország szakítással fenyegeti Oroszországot

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) A Matin jelentése szerint Herbet francia követ ma Moszkvába érkezett és nyomban értésére adta Csicserinnek, hogy Franciaország megelégette azokat az üzelmeket, amelyeket a szovjetunió párisi központja folytat. Herbet hangsúlyozottan kijelentette, hogy ha az agitációk meg nem szűnnek, Franciaország megszakítja a viszonyt Szovjetországgal.

— Vizsgálat egy volt prefektus ellen. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter elrendelte a vizsgálatot Muscelmegye volt prefektusa ellen, Bacau, Barlad és Husi városok primárjainak működése ügyében.

— Letartóztattak egy bucuresti-i ügyvédet. Bucurestiből jelentik: Az ügyészség tegnap elrendelte Snelo Stefanescu ügyvéd letartóztatását, aki Mazil város primárját súlyos visszaélésekkel vádolta. A letartóztatás nagy feltűnést keltett.

— Leégett malom. Sintestiből jelentik: Mára virradó éjszaka kigyulladt és teljesen elhamvadt a sintesti—cretesti-i „Ferma” gőzmalom, amely a mostani aratás utáni időkben éjjel-nappal működésben volt. Valószínűnek tartják, hogy a tüzet egy eldobott égő cigaretta okozta. A kár meghaladja a 9 millió lejt.

— Két zsebmetszőt fogott el az aradi rendőrség. Az aradi államrendőrség az éjszaka folyamán razziát tartott és két veszedelmes zsebmetszőt, Bot Istvánt és Bot Máriát tartóztatott le. A letartóztatottakat már hónapok óta körözik az erdélyi városok különféle rendőrségei. A két zsebmetsző Aradon elkövetett bűneinek kiderítésére megindult a nyomozás.

— Földrengés a régi királyságban. Bucurestiből jelentik: Ramnicul Saratban tegnap este 10 órakor több másodpercig tartó földrengést éreztek. Egy ház összedőlt, többnek a falai megrepedtek. A földrengés nagy pánikot váltott ki.

— A letört játékos tragédiája. Montecarlóból jelentik: Dr. Gnyadics Radmillió volt szerajevói képviselő fia heteken át játszott a ruletten és elveszítette egész vagyonát. Amikor az utolsó 50 frankos zsetonját is elveszítette, Pusztuljon minden! felkiáltással a zsebéből félliteres benzines üveget vett ki, annak tartalmát ráöntötte az asztalra és meg akarta gyújtani. Nagy pánik tört ki, majd a férfiak a szögök segítségével lefogták a fiatal embert. Amikor eleresztették, revolvért rántott és lövöldözni kezdett a tükrökre és csillárookra. Megint lefogták, de ekkor kirántotta magát örzői kezéből és a második emeletről a parkba ugrott. Félóra múlva meghalt a kórházban.

— Tilos a kettős kerékpározás. Az aradi államrendőrség figyelmezteti a kerékpárosokat, hogy szigorúan tilos másodmagával kerékpározni, mert emiatt történnek a legsúlyosabb karambolok. A prefektura utasította a rendőröket, hogy azokat a kerékpárosokat, akik vendéget vesznek fel magukhoz a kerékpárra, nyomban írják fel, mert súlyosan meg fogják büntetni.

ket, amelyeket a szovjetunió párisi központja folytat. Herbet hangsúlyozottan kijelentette, hogy ha az agitációk meg nem szűnnek, Franciaország megszakítja a viszonyt Szovjetországgal.

— Érdekes ajándékot kapott a magyar miniszterelnökhelyettes. Budapestről jelentik: Dr. Vass József h. magyar miniszterelnököt érdekes ajándékkal lepte meg ma Kállay Tamás, a Kállay-család nevében. Kállay Tamás nagy karneolköves „bűvös gyűrűt” ajándékozott dr. Vass Józsefnek, abból az alkalmából, hogy néhány nap előtt uccai inzultus érte. A gyűrű a családi hagyományok szerint ugyanis megvédi gazdáját minden bajtól. A régi családi ereklje vörös karneol ereztében a gyermek Krisztust tartó szűz Mária képe van. Valamikor Kállay püspök viselte, de mivel most nincs főpap a Kállay-családban, Kállay a kalocsai nagyprépostnak ajándékozta. Dr. Vass meghatottan köszönte meg az ajándékot és mindjárt ujjára huzta az ametisztköves nagypréposti gyűrű mellé. A Kállay-féle gyűrűnek különben érdekes története van. Simonyi öbester hozta annak idején Párisból, kereszttapjának, Kállay Miklósnak, aki akkortájt 60.000 holdon kiskirálykodott Szabolcsban. A gyűrűnek már akkor legendás híre volt, azt beszéltek róla, hogy nehéz, véres háborúkban óvta meg a karneol viselőjét minden bajtól. A XIX. század elején a gyűrű az egri érsek tulajdonába került, de onnan csakhamar visszaszármazott a Kállayakhoz. A szabolcsi öregek azt mesélik, hogy a karneolköves gyűrű sok dicsőséget hozott a Kállay-familiának és gazdáját sohasem érte veszedelem.

Az aranyeres vérzést, vizeketést, nedvezést, csak a
HAEMORSAN szünteti, mert az nem
csak a következményt,
hanem az okot is meggyógyítja. 3480

— Megmérgezett orosz kommunisták. Varsóból jelentik: Moszkvai jelentések szerint egy lakoma során, amelyen 250 orosz kommunista vezér vett részt, mindannyian mérgezési tünetek között megbetegedtek. Eddig hatan haltak meg. A kommunisták véleménye szerint a lakoma résztvevői merénylet áldozatai lettek.

— Könyvolosósági kirakat Eerpelnél.

— Harc az Unió és Nicaragua között. Washingtonból jelentik: Az Unió Nicaraguában levő tengerészkatonái, a nicaraguai rendőrlégénység és Sandino tábornok csapatai között összeütközés történt. Az amerikai hatóságok szerint rövidesen erős akció indul meg Sandino leverésére.

— Hallamaschek A. vizsg. fogász Str. Consistorului 11., szabadságáról visszajött, rendelkezését megkezdte.

— Új nő-szöfför Aradon. A tegnapi aradi szöfförvizsgán Almássy Lászlóné pecicai (pecskai) földbirtokosnő, aki különben a pecicai (pecskai) tanító felesége, sikerrel letette a szöfför vizsgát.

ÁRTATLAN VAGYOK

a szezon egyik legnagyobb attrakciója

HENNY PORTEN-nel

a főszerepben,

ma a Marosparti mozgószínházban

— A minisztériumi amerikázás ellen. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszterhez számos panasz érkezett arról a szándékos csigalassuságról, amellyel a pénzügyi hivatalok a felek ügyes-bajos dolgait intézik. De nemcsak a mi közönségünk, hanem a külföldi román követségek is felhívták a kormány figyelmét annak az amerikázásnak a keserű következményeire, amely hivatalos helyiségeinkben évek óta érezhető. Brătianu Vintila pénzügyminiszter egyenes utasítására Victor Bădulescu pénzügyi államtitkár körlevélben hívta fel a pénzügyi hatóságokat, főleg pedig a nyugdíjosztályok vezetőit, hogy hivatásukat vegyék komolyabbnak, az ügykezelések menetét gyorsítsák meg és a feleket ne tartsák fönn munkájukban napokig, hetekig tartó várakozással és kilincseléssel.

— Krassin leányát feleségül vette La Rochefoucauld herceg. A külföldi lapok szenzációként közlik Ludmilla Krassin és La Rochefoucauld herceg házasságát. Már az esküvő előtt sokat foglalkoztak a romantikus tűz házassággal és egyes lapok azt írták, hogy Krassin leánya proletársorból emelkedett fel fel hercegi rangra. A lapok állítása nem felel meg a valóságnak, mert Krassin a cári Oroszországban egyetemi tanár volt és így a legelőkelőbb körökben fordult meg. Később népbiztos és a pénzügyek vezetője lett. Halála után gyermekei számára egy mesebeli birtok maradt, amelyet hatvan millió arany rubelre becsülnek. A házasság az elmúlt napokban történt Délfranciaországban, La Rochefoucauld herceg kastélyában, aki egyik leghíresebb és legrégebb francia arisztokratacsaládból származik.

— Elfogták a pesti rablógyilkost. Budapestről jelentik: Megirtuk, hogy a Bessenyo-i uti viztorony mögött egy üres telken Preszler János 16 éves boltiszolga holttestét találták meg. Kiderült, hogy a 16 éves fiú gyilkosságnak esett áldozatul és a nyomozás a fiú Barna István 20 éves barátjára terelte a gyanút, aki meg is szökött Budapestről. Ma sikerült a gyilkost egy Budapest közelében fekvő faluban elfogni. Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy tudta, hogy barátjánál 62 pengő készpénz és egy nikkellóra van, amit mindenáron meg akart szerezni. Nem gondolta, hogy a gyanu ráesik, mert jóbarátja volt a fiú.

Regattaverseny Aradon.

Érdekes sportesemény lesz vasárnap a Maroson.

Az aradi országos regattaversenyre, amely, mint azt már említettük, vasárnap, július 31-én fog lezajlani, nagy előkészületek folynak. Tavaly nem volt regattaverseny Aradon, így tehát az idén annál nagyobb érdeklődéssel fordul a publikum az aradi országos evezősverseny felé. Az evezősversenyek külföldön mindenütt az év legnagyobb sporteseményei közé tartoznak, amit százezrek néznek végig. Elég, ha ebben a tekintetben Angliára, a sportok klasszikus hazájára utalunk, ahol az évenként megismétlődő Oxford—Cambridge evezős-párviadal a legnagyobb eseménye egy társadalmi, mint a sportéletnek. Itt ugyan még messze vagyunk ezen a téren Angliától, sőt talán Németországtól is, de azért biztosra vehető, hogy a vasárnapi regattaverseny — legalább is itteni körökben — nagy érdeklődés mellett fog lezajlani.

Az erre hivatott bizottság ma különben megállapította a verseny programját és színhelyét. A verseny vasárnap délután négy órakor kezdődik és a Marosnak a cementgyártól az AKE teniszpályájának a várí hid felőli részéig terjedő 2 kilométer hosszú területen zajlik le. A versenyszámok a következők: 1. Szkiif. 2. Junior négyes. 3. Dubló. 4. Négyes Aradváros díjáért. 5. Ujonc négyes. 6. Oldboy négyes. 7. Négyes az Aradi Hölgyek díjáért. 8. Nyolcas. A versenyen a „Maros”, „Hajós” és „Hellas” egyletek vesznek részt, (utóbbi a négyesben is indul) de megjelennek azon a timisoarai regattisták is. A verseny után nagy társasvacsora lesz a marosparti mozi vendéglőjében. A versenyre jegyeket elővételben Szabó Albert üvegnagykereskedőnél lehet kapni.

Cisar érsek követei a katolikus szenátorságot

A bucuresti-i katolikus érsek beadványa a szenátushoz.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) Politikai, de különösen egyházi körökben nagy feltűnést keltett, hogy Cisar bucuresti-i római katolikus érsek ma a szenátus elé terjesztette azt a kérését, hogy ismerjék el a romániai katolikus egyház

szenátust képviselőjének. Nicolaescu szenátusi elnök olvasta fel Cisar kérését, s nyomban utána ismertette a kultuszminiszter átiratát, amely melegen pártfogolta Cisar kérését. A kérelmet a szenátus az igazoló-bizottsághoz tette át.

Bezárják az aradi filmiskolákat.

Az aradi rendőrség eljárást indított az engedély nélkül működő moziiskolák ellen.

(Arad, július 27.) Ma délelőtt egy feljelentés alapján érdekes leleplezést eszközölt az aradi államrendőrség. A feljelentés szerint Aradon több filmszínész-iskola működik minden engedély nélkül. A nyomozás megindult és még a mai napon sikerült is megállapítani, hogy a feljelentés adatai fedik a valóságot, mert Aradon, ebben a legfrissebb kis Hollywoodban néhány száz jövődöbeli filmnagyság naponta előkészületeket tesz arra, hogy tökéletes tudással foglalja el helyét a világhíresek között. A dolognak azonban van egy szépség-hibája, még pedig az, hogy az engedély nélküli iskolák tanárainak bizonyítványait nem-

csak az aradi hatóságok utasítják vissza, hanem valószínűleg a világhírű filmvállalatok sem fogják méltányolni. Letört remények és vigasztalhatatlan fájdalom kísérik ezt a leleplezést, mert a mai napig annak a pár száz aradi filmstartjelöltnek legalább a reménysége volt meg, hogy vágyainak a netovábbját elérheti. A rendőrség ugyanis ma megindította az eljárást az engedély nélkül működő aradi filmiskolák ellen, amelynek valószínű eredménye az lesz, a filmiskolák bezárásán kívül meg is büntetik az autorizáció nélkül működő moziiskolák vezetőit.

Megtörtént Aradváros tanácsának feloszlata.

Az interimár-bizottság összeállítása

(Arad, július 27.) Nap-nap után érkeznek hírek az aradi városi tanács közeli feloszlata-sáról, amelyről hivatalos értesítés azonban nem érkezett. Tegnap azután magántávirat érkezett Aradra, amely közölte, hogy a városi tanács feloszlata-sát már elhatározták és ugyanekkor elhatározták, hogy az interimár-bizottság elnökéül dr. Robu János volt polgármestert nevezik ki. Félhivatalos körök véleménye szerint a döntést eddig azért nem puh-

miatt késik a hivatalos publikálás

likálták még, mert az interimár-bizottság tagjaira nézve még nem történt végleges döntés. Az interimár-bizottság összeállítása-val hozzák kapcsolatba azt is, hogy dr. Robu János tegnap Bucurestibe utazott, még pedig — információk szerint — a belügyminiszterium távirati hívására. Amint a bizottság tagjait összeállítják, publikálják a feloszlata-sról szóló döntést is. Valószínűleg ezen a héten már ez is megtörténik.

Gátat vetnek az aradmegyei járványnak.

Egyetlen újabb megbetegedés sem történt Neagra.

(Arad, július 27.) Beszámoltunk mai lapunkban arról, hogy az aradmegyei Neagra (Feketegyarmat) községben kiittéses tifuszjárvány pusztit, amelynek eddig harminc áldozata van. A prefektura azonnal megtette a szükséges intézkedéseket arravonatközlőlag, hogy a községet teljesen elzárják és megfelelő gyógyszer és orvossegélyt küldjenek

a sujtott községnek. Ez — legalább is ezidő-szerint — megtette hatását, amennyiben a mai jelentések szerint újabb megbetegedés még nem történt. A község szigorú vesztégar alatt van, ami előreláthatólag lehetetlenné teszi, hogy innen tovább terjedjen a megye többi részeire a veszedelmes ragály.

Orvoshiány

az aradi tudószanatóriumnál.

Aradváros vezetősége radikális módon oldja meg az orvoskérdést.

(Arad, július 27.) A városi tudószanatóriumnál már régebb idő óta az a panasz, hogy az ott szolgálatot teljesítő orvosok nem dolgozhatnak teljes munkakörülményekkel a kórházban, ahol pedig állandóan 80—90 beteg várja gyógyulását. Ez főleg akkor világított ki, amikor a kórház állandó orvosa, dr. Oltea szabadságra ment. Ennek oka főleg az, hogy más kórházból delegálnak a tudószanatóriumba orvosokat, akik mindkét helyen kénytelenek szolgálatot teljesíteni és nem tudják teljes munkájukat a tudószanatóriumnak szentelni, ami végeredményben a betegek rovására megy. A város vezetősége elhatározta, hogy rövidesen tárgyalás alá veszi ezt a kérdést és valamiképpen rendezze is. Abba a város semmiesetre sem egyezik bele, hogy azok az orvosok, akik a tudószanatóriumnál vannak, más gyógyintézetnek is dolgozzanak és így elvonják munkájukat és tudásukat a tudószanatórium betegeitől. Ezért a kérdés revíziója alkalmával ezt az álláspontját le fogja a város szögezni és oda fog hatni, hogy csak olyan orvosokat nevezzenek ki a tudószanatóriumhoz, akik csupán ennél az intézménynél teljesítik a szolgálatot. Miután a szanatórium főorvosa, dr. Copaceanu, a megyei kórháznál is teljesít szolgálatot, valószínű, hogy sor kerül arra, hogy

vagy az egyik, vagy a másik tisztjéről lemondjon. Így könnyen lehetséges, hogy rövidesen más főorvos kerül az aradi tudószanatórium élére.

Öfelsége I. Ferdinánd

Románia elhunyt királyának

felavatolozása és gyászszertartásainak filmfelvételeit mutatja be ma

az URÁNIA.

Ezt követi:

Modern Dubarry

Korda Máriával.

Az előadások
5, 7 és 10 órákor

Erzsébet Mozgó

Ma d. u. 7 és este 10 óra között

A BOHEMEK.

(Opera).

As idény egyik legcsodásabb klenemve.

Főszerepben: John Gilbert és Lilian Gish

(a Fehér Apáca főszereplője.)

Holnapról: DUNA KERINGŐ.

Harry Liedtke és Lya Marával.

Az esti előadások a kelemen kertben tartatnak meg.

Női ügyvédjelölt Budapesten.

A budapesti ügyvédi kamara a harmadik női jegyezte be az ügyvédjelöltek névjegyzékébe.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A budapesti ügyvédi kamara ma délben választmányi ülést tartott, amelynek tárgysorozatán szerepelt többek között a jelentkező ügyvédjelölteknek a kamara névjegyzékébe való felvétele. Az ülés iránt azért mutatkozott különösebb érdeklődés, mert a felvételre jelentkezők között volt egy nő is: dr. Koncz Erzsébet.

A kamara abban az elvi kérdésben, hogy nő felvehető-e az ügyvédjelöltek névjegyzékébe, már állást foglalt, amikor dr. Ungár Margitot s az időközben tragikus körülmények között elhunyt aradi származású Priegl Irént bejegyezte s ezen álláspontjának megfelelően ma dr. Koncz Erzsébetet is felvette az ügyvédjelöltek névjegyzékébe.

A kamara egyik termében találta budapesti tudósítónk dr. Koncz Erzsébetet, a legfrissebb ügyvédjelöltöt, amint épen a választmány döntésére várakozott és szemében a lelkesedés tüze csillant meg, amint hírül hozták a választmány határozatát.

— Életem egyik jelentős állomáshoz érkeztem ebben a percben, — mondja és alig tudja leplezni meghatódottságát.

— Hogyan kezdett vonzalmat érezni a jogi pályára iránt? — kérdezem.

— Apám, aki jelenleg Kecskeméten ügyvéd, Csongrádon vezető járásbíró volt, ahonnan Szabadkára helyezték át. A szerbek bevonulásáig itt működött a törvényszéknél, majd a járásbírósnál s innen Kecskemétre költöztünk. Itt tettem érettségim és kertész akartam lenni, édesanyám pedig tanárnőnek szánt. Apám, aki épen akkor ment nyugdíjba, mint bírósági ügyvédi irodát nyitott, gyermeki ragaszkodásomra apellált s arra kért, hogy ne hagyjam őt egyedül. ha nem lépjek be mint gyakornok az ő irodájába. En szót fogadtam és beiratkoztam a jogakadémiára, ahol abszolváltam és közben édesapám irodájában gyakornokoskodtam.

— Az első évben idegennek éreztem magamat új pályámon, amelyet jóformán önfeladóságból választottam, pusztán azért, hogy édesapám segítségére lehessenek. A második esztendőben azonban, amikor nemzetgazdaságtant és jogbölcseletet tanultam és szociológiával foglalkoztam, megszerettem pályámat és ezentúl már nemcsak kötelességből, de lelkesedéssel tanultam tovább.

— Hogyan kíván, mint nőjogász a gyakorlatban érvényesülni? — kérdezem.

— Gyakorló ügyvéd akarok lenni. A leghatározottabban állítom, hogy az exakt-tudományokkal való foglalkozás a nőiességnek nem árt s ép így viszont a női mivoltunk nem lehet akadály a exakt-tudományok művelésének. Az igazság kutatása, az ezért való küzdelem minden műveit nő számára ideális célt jelent s ezért meggyőződéssel vallom, hogy az ügyvédi hivatás a női természetnek megfelelő.

— Egyelőre Budapesten fogok ügyvédjelölti gyakorlatot folytatni és bár a jog minden területén jártasnak kell lennünk, részemről különösen a magánjog és kereskedelmi jog iránt tanusítok nagyobb érdeklődést. Ennek oka az, hogy édesapám, aki mint bírósági író magán jogász volt, gyakorlati utmutatásokon kívül elméletileg is sokat foglalkozott velem a magánjog és kereskedelmi jog körében.

— Mint református szülők gyermeke, példát akartam mutatni arra, hogy a jogi pályára a keresztyény nők számára is életlehetőséget nyujt és a magyar ügyvédség nemzeti és szabadelvű hagyományait bennünk is époly lelkes követőkre találunk, mint a férfiakban.

Arra a kérdésre, hogy a férfikollegák versenyében a nők hogyan fogják helyüket megállni, dr. Koncz Erzsébet így válaszolt:

— Teljesen tisztában vagyok a feladat nehézségeivel. Tudni kell azonban, hogy a nő, ha lelkesedéssel él hivatásának, sokszorozott energiával, lelkiismeretességgel tud dolgozni. Jól tudom, hogy csak úgy állhatom meg helye-

met, ha egyrészt elméleti képességeimet állandóan tovább fejlesztem, másrészt pedig a gyakorlati tudást elsajátítom. Hivatásnak tekintem az ügyvédi pályát és lelkesedéssel készülök reá...

Igy indul el pályáján a harmadik magyar ügyvédjelöltő: bizó hittel, lelkesedéssel...

Aradmegyei urileány az aradi strand tolvaja.

Szenzációs leleplezés az aradi Neptun-fürdőben. — Kleptomániában szenved a jónevelésű, előkelő urileány.

(Arad, július 27.) Az aradi államrendőrséghez érkezett feljelentések között, ilyenkor nyáron leggyakrabban a strandtolvajok szerepelnek. Az aradi Neptun-fürdőben napról napra tűnnek el a kabinokból különféle holmik. A rendőrség az utóbbi időben nagyobb figyelemmel kíséri a strandfürdőket és a nyomozás a mai napon megdöbbentő eredménnyel járt. Kiderült, hogy a strandtolvajok egyik tette-se egy csermői fiatal urileány, aki az idei nyarat Aradon tölti. A leleplezés annál nagyobb meglepetést keltett, mert az urileány szülei jómódúak és a leányt a legjobb nevelésben

részesítették. A rendőrség által tartott házkutatás alkalmával cipőket, harisnyákat, fésűket és egyéb értékes és értéktelen holmikot találtak a leánynál és a holmik mind a kabinfosztogatásokból származnak. A leányt előállították a rendőrségre, ahol egyelőre semmit sem válaszol a feladott kérdésekre. Egész nap zokog és ételet sem akar magához venni. A nyomozás tovább folyik a különös fosztogatások ügyében és nincsen kizárva, hogy beteges hajlamok készítették az előkelő aradmegyei urileányt a büntetendő cselekedetekre.

A bécsi zavargásokat meg akarták ismételni Budapesten is

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A letartóztatott Rideg Sándor kommunista agitátor lakásán ma megtalálták azokat a röpiratokat, amelyek arra izgatták a budapesti munkásságot, hogy a bécsi forradalmi jelenségekkel kapcsolatban ragadják meg az alkalmat, hogy Budapesten is hasonló zavargások idéztessenek elő és igyekezzenek

sorozatossal sztrájkokkal a magyar kormányt megdönteni. Rideg mai kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy az a csoport, amely ezt az akciót folytatta, szoros összeköttetésben állott a bécsi zavargások sok előidézőivel és mozgatóival. A budapesti rendőrség ma újabb 5 letartóztatást eszközölt.

Miért halt meg az öngyilkos aradi vendéglős?

Erdekes verziók Szücs István tragikus öngyilkosságának okai felől.

(Arad, július 27.) Általános részvétet és mély megdöbbenést keltett Aradon Szücs István aradi vendéglős öngyilkosságának híre, amelyről az Aradi Közlöny mai számában részletesen megemlékezett. Mint jelentettük, a szerencsétlen fiatalember végzetes tettének tulajdonképeni okát legközelebbi hozzátartozói sem tudják. Levelet nem hagyott hátra és senkinek sem tett említést arról, hogy a halálba akar menekülni. Legvalószínűbbnek tartják — amint azt meg is irtuk, — hogy Szücs István kezébe a szerencsétlen szerelem adta a revolvert. Kiderült ugyanis, hogy H. M. aradi cukrász feleségével közösen elhatározták, hogy az elmeórházban ápolt, rendkívül súlyos beteg H. M. halála után egybekelnek. A napokban a zombolyai kórház orvosai megvizsgálták a beteget és az Aradra küldött jelentésükből kitűnt, hogy az elmebeteg ember még tíz esztendeig is élélhet, gyógyulására azonban nincsen kilátás. A szerelmesek mindent elkövettek, hogy a közük tornyosuló akadályokat elhárítsák. Elhatározták, hogy az asszony lépéseket tesz, hogy elválasszák férjétől. A felkeresett ügyvéd azonban kijelentette, hogy a házasságot nem lehet felbontani. Egyes vélemények szerint ez volt az oka annak, hogy Szücs István a halálba menekült.

Egy másik verzió azt állítja, hogy a tragikus sorsu férfit anyagi zavarok kényszerítették volna a halálba. Állítólag egy aradi kereskedőnek harmincezer lejjel tartozott és a kereskedő árverést kért eliene. Ezt azonban

megcáfolja az a tény, hogy Szücs István és szülei jómódú emberek, akiknek ha van is adósságuk, azok behajtására nem kell a végső eszközökhöz nyulni. Szücs István öngyilkosságának okát biztosan senki sem tudja; ezt a titkot a negyvennyolc órával ezelőtt még élet-erős férfi magával viszi a sírba.

Rádió-műsor.

Csütörtök, július 28. Wien—Graz: 19.45. Operaelőadás. — Pozsony: 17.45. Hangverseny. — Boroszló: 20.15. Hangverseny. — Milano: 23. Jazz-band. — Prága: 20.10. Vidám est. — Róma: 20.10. Operaelőadás. — Páris: 21. Operaelőadás. — Brnno: 19. Zenekari hangverseny. — Zürich: 21.30. Spanyol, magyar és orosz táncok. — Budapest: 9.30, 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 11. Gramofonhangverseny. 16.50. Az Opera kamarazenekarának hangversenye. 19.10. Cigányzene. 20.30. Hangverseny.

Sakk.

— A magyar sakkcsapat első veresége Londonban. Londonból jelentik: A sakkverseny mai fordulójában Dánia megverte Magyarországot, Maróczy és Havasi remit értek el, Vajda és Steiner pedig abbahagyták a játékot indiszpozíció miatt, dacára annak, hogy győzelemre álltak mind a ketten. Ez az első vereség nem változtat a magyar csapat győzelmi esélyein.

PREMIER I	MA	CSÜTÖRTÖKÖN	MA	PREMIER I
A	K	S	S	H
P	E	Z	O	U
P	T	I	D	V
O	T	V	O	Ö
L	O	E	A	S
L	S	K	ES	
O	M	H	G	T
	Ü	A	O	E
	S	R	M	R
	O	C	O	E
	R	A	R	M
	H	A	A	

Csak két előadás: 6 és 9 órakor!

KÖZGAZDASÁG.

Hatmillió hektár földet sajátítottak ki.

Az agrárreform végrehajtásának érdekes számadatai.

(Az Arad Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A földművelésügyi minisztérium befejezte a földkisajátításról szóló statisztikáját. A kimutatás szerint az agrárreform életbeléptetésétől kezdve mostanáig, tehát nyolc év alatt, összesen hat millió hektár földet osztottak fel. A felosztott földek tizenötezer földbir-

tokos tulajdonát képezték és 1.9 millió új személy tulajdonába mentek át. A felosztott földek legnagyobb része a regátban van. Azok közül, akik között a földet felosztották, a románok száma 1.6 milliót, a kisebbségeké 0.3 milliót tesz ki.

Zürichben 3.17 a lej.

Helyi valutaárak. (Julius hó 27.)
Kifizetések: Berlin 39.45, Amsterdam 66.50, Newyork 165.50, London 806, Páris 6.51, Milánó 9.08, Prága 4.92, Budapest 28.95, Zágráb 2.92, Bécs 23.37.50, Zürich 31.95. — Áru: Márka 39, dollár 164, francia frank 6.50, olasz líra 9, cseh korona 4.90, pengő 28.90, dinár 2.90, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.95. — Pénz: Márka 39.50, dollár 162, francia frank 6.30, angol font 880, cseh korona 4.80, pengő 28.40, dinár 2.80, osztrák schilling 23. — Irányzat: lanya.

Bucuresti-i tőzsdezárlat (Julius hó 27.)
Kifizetések: Páris 6.46, Berlin 39.20, London 801, Newyork 164.50, Milánó 8.99, Zürich 31.75, Prága 4.89, Bécs 23.22. — Valuták: Napoleon 665, német márka 39, leva 1.22, török líra 0.83, angol font 800, francia frank 6.65, svájci frank 31, olasz líra 9.10, drachma 2.23, dinár 2.90, dollár 163.50, lengyel zloty 18, osztrák schilling 23.50, pengő 28.50, cseh korona 5.

Zürichi tőzsdeárlás. (Julius hó 27.)
Berlin 123.50, Amsterdam 208.07.50, Newyork 519.37.50, London 2521, Páris 20.32, Milánó 26.25, Prága 15.39.50, Budapest 90.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.15.50, Varsó 58, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Julius hó 27.)
Berlin 123.48, Amsterdam 208.08, Newyork 519.37.50, London 2521.50, Páris 20.32, Milánó 26.24, Prága 15.39, Budapest 90.50, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.17, Varsó 58, Bécs 73.08.

Uj bankot terveznek Aradon. Aradi pénzügyi körökben az a hír járja, hogy Aradon nagyarányú bank létesítését tervezik. A bank alapítási terve már tul van a kezdő lépéseken és közvetlenül a megvalósulás előtt áll. A liberálisok regált mintára Erdélyt is gazdasági alapon kívánják megszervezni és ennek a szervezőmunkának első lépése a bank alapítása. A bank alapításában állítólag magyarok is részt vesznek és már meg is állapították a leendő igazgatósági tagok személyét, akik közül 5 román, 4 magyar nemzeti-szerű. A bank alaptőkéjét 70 millió lejtben állapították meg. Ennek az összegnek nagy részét, értesülésünk szerint, a Banca Romaneasca adja, amely 30 milliónyi részvényérdekeltiséget vállal. A bank vezérigazgatójává is a Banca Romaneasca egyik igazgatóját emlegetik. Informátorunk szerint a Banca Nationalánál már biztosítva van 30—35 milliónyi visleszámitóási hitel. A bank helyiségét is már tudják, a főtéri Neuman-házban fog elhelyezkedni a pénztézet.

Pénzzavarban

szenved Aradváros bányája.

A hálmágyescsuci bánya pénzt kért a várostól, különben megszünteti üzemét.

(Arad, Julius 27.) Ismeretes, hogy a hálmágyescsuci kőbányát az állam, Aradmegye és a város közös kezelésbe vette át. A megállapodás szerint mindhárom fél az aradi pénzügyigazgatósághoz 700.000—700.000 lejt fizet be erre az alapra és a kitermelendő kő pedig hármuk között elosztódik. A megye be is fizette a pénzt, amelyből azonban a megindult bánya semmit sem kapott. Nemsokára aztán zavar is állott be, a bányában nem tudták kifizetni a munkásokat és a vezetéség a városhoz fordult, adjon előleget. A város három héten ki is utalt 50.000—50.000 lejt. Ma újból a

városhoz fordult Cergely Lajos mérnök, a bánya vezetője, még pedig újabb 100.000 lejt előleget. Bejelentette, hogy a munkások már hat hete nem kaptak fizetést és ha nem kap előleget, kénytelen lesz megszüntetni az egész kitermelést. Ma került ez a kérvény a permanens bizottság elé. Megállapították, hogy a város által eszközölt eddigi kifizetési mód nem szabályos, mert a megállapodás szerint a pénzt nem direkt a bányának, hanem a pénzügyigazgatóságnak kell befizetni, ezzel szemben, amíg a miniszterium kiutaló végzése megérkezik, a bánya nem kaphat pénzt s ezért kénytelen lenne megállni. Hogy ez be ne következzen, ezért eltekintettek a formalitástól és kiutalták még 100.000 lejt, hogy a bánya folytathassa a munkát, azzal a kikötéssel, hogy a kifizetett pénz ellenében a bánya kötelezi magát arra, hogy megfelelő mennyiségű követ szállít a városnak. Ilyen módon ideiglenesen eltűnt a csuci kőbánya pénzzavara, amelyen azonban végeredményben a közmunkaügyi miniszter kiutalása segíthet megfelelő és kielégítő módon.

Nyomtalanul eltűntek

a bucaresti-i milliomos szállótulajdonos gyilkosai.

Három gyanúsítottat letartóztatott a bucaresti-i rendőrség, de ezek váltig tagadják a gyilkosságot.

(Az Arad Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Campul Moslu lévő Solacoglu-szállóban tegnap éjszaka elkövetett rablógyilkosság ügyében megindult rendőri nyomozás még mindig csak sötétben tapogatózik. A titokzatos gyilkosságra, — amelyről mai számunkban részletesen beszámoltunk — az sem vet világosságot, hogy a rendőrség eddig három alaposan gyanúsítottat őrizetbe vett, ezek azonban kihallgatásuk során erélyesen tiltakoznak a vád ellen. A rendőrség gyanúja most — a mai újabb helyszíni szemle után — a hírhedt Veres Miklósról terelődött, akit egyesek az elmúlt napokban felismerni véltek a kétes hírű szálló körül. A meggyilkolt áldozat, a multimilliomos Solacoglu Illés szállótulajdonos hozzátartozói, hogy a rendőrség munkáját megkönnyítsék, 100.000 lejt jutalomdíjat tűztek ki a rablógyilkosok kézrekerítőjének. Egyébként a központi prefektúrán ma levonatot készítettek a meggyilkolt kemény inggallérján és a pénztárszekrényen talált ujjlenyomatokról, amelyek alapján talán könnyebb lesz kinyomozni az elvetemült gonosztevőket.

A mai helyszíni szemlén különben a rendőrség megkísérelte rekonstruálni a bűntényt és az egybevágó körülményekből megállapította, hogy a gyilkosok, — akik valószínűleg hárman, vagy négyen lehettek, — még a kora esti órákban lopóztak fel a szálló első emeletére, ahol egyik cinkostársuk előzőleg szobát bérelt. Bizonyára napokkal előbb már megfigyelték, hogy Solacoglu milyen időben tér aludni s amikor ez az időpont elérkezett, a legnagyobb óvatossággal behatoltak a szállótulajdonos szobájába, akit hirtelen lefogtak és még mielőtt segítségért kiáltott volna, száját betömtek, majd addig szorították a nyakát, amíg megfulladt. A gyilkosok egyébként csak effektív értékeket vittek el s minden valószínűség szerint az ablakon át felkuszta a tetőre és úgy menekültek el.

Uj válság

a bécsi igazságügyi palota leégése miatt.

(Az Arad Közlöny Bécsi szerkesztőségétől.)

Immár idestova két hete a Bécsi vérengzéseknek, a felgyújtott igazságügyi palota azonban még mindig füstölög. Hol az egyik szárny gyulad ki újból, hol a másik. A tűzoltóság ugyanis képtelen a palota romjai között lappangó tüzet teljesen eloltani. A hatóságok a környező utcákat elzárták és az előkészületek után megkezdődik a megmaradt faiek lebontása. Az igazságügyi palota leégésével az esztrák főváros egyik leggyönyörűbb építőművészeti remeke pusztult el. Igen sok fontos történelmi akta is a tűz martaléka lett, így elégett a pragmatica sanctio eredeti példánya is. Közgazdaságiilag a legsúlyosabb csapás, hogy szinte az összes bécsi telekkönyvek elpusztultak. Így a bécsi háztulajdonosok most nem vehetnek fel kölcsönt a házaikra, mivel a telekkönyvi bekebelezések és előjegyzések nem eszközölhetők. Ennek következtében az új telekkönyvek előkészítéséig, amely munka éveket fog igénybe venni, a háztulajdonosok nem eszközölhetnek javításokat házaikon, aminek következtében a munkanélküliek száma növekedni fog. A bécsi takarékpénztárak és bankok már megszüntették a házaikra való kölcsönök folyósítását. A telekkönyvek elpusztulása következtében a házállécláda, illetőleg vétele is lehetetlenné vált.

A bécsi háztulajdonosok egyesületei a kancellári hivatalhoz fordultak ideiglenes szükségintézkedések érdekében a tarthatatlan helyzet enyhítése céljából. A bécsi telekkönyvek pusztulása igen sok külföldi, főként utóállambeli tőkést is érint, mivel az utolsó esztendőben számos bécsi ház került idegenek, főként magyar, lengyel, cseh, szlovák és román állampolgárok birtokába.

Felelős szerkesztő: RFTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judeiului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékkel nem vállalunk felelősséget.

Butoriparások szives figyelmébe!

Augusztus havában az összes fornérüzlesek 6 óráig 5 óráig zárnak.

8919 Az aradi fornérüzletek.

25 év óta fennálló, Nagyszombat főútcáján levő gyarmateru, borkészítő és csomagolóüzemek és tőkeüzemek
társtulajdonosi vagy vevőt keres
Érdeklődők megkeresését SZOLID 1928/28932 jelleg alatt Hermes P. t. Nagyszombat, továbbítja

**3 nagy szobából álló
I. emeleti uccai helyiség
Arad főterén,
azonnal kiadó.**

Irodának, szalonnak, orvosi rendelőnek, műhelynek, üzletnek rendkívül alkalmas. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában

YENUS tündérvért moznó Aradul-nou ma, csillórtőkön: „Asszonyok, akiket nem szabad szeretni”. Csak felnőtteknek! | Wurzel Gézáne varró és szabászati szaktiskolája közeljövőben megnyitja. Jelentkezése: Arad Strada BUCUR 2. szám alatt

Ventilátor készülékek, zseblámpák. Dura elemek legolcsóbban
VARGA & ROSENFELD
 villamossági vállalatnál ARAD, Központi szálló mellett.
 Csillár raktár! Telefon 808.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden más hétköznap 4, vasárnap 8 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 azóig hétköznap 8, vasárnap 8 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak elhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem érhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélyegző előlított kérdézkérdésre válaszolunk. Államlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatalt telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivataltól kérjük meg.

ALKALMAZÁS.

MINDENES, fiatal, rendszeres azonnaira felvétetik. Cim: Str. Violett Babeş (Kiss Ernő-ucca) 5. 3003.

HÁZMESTERPÁR, gyermektelen, az asszony mindenek tekintetével szerény lakást, fűtést, villanyt és vízvezetést kap. Felvilágosítás: Halász-ügynökség, Strada Eminescu 12. 3909

LAKÁS.

DESSILA HUSZÁRKAPITÁNY az első lovashadosztály parancsnokságánál, aki most tért vissza Chisineu-ból, ahol a besszarábiai kormányzásánál mint kabinofficér működött, keres a város központjában egy vagy két szobás butorozott lakást különbejáratú. Fizet egy óra 2—3000 lejig.

ELEGÁNSAN butorozott szoba esetleg elhatással központban 1—2 személy részére kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivataltában. 3913

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ALKALMI VÉTEL Eladó egy komplett ebédő berendezés. Ortutay-palota, I em., aító 3. 3725

EBÉDLŐ SZÖNYEGEK, előszobafal, diványok, fotelok, íróasztalok, komplett szobaberendezések, bőröndök, gyermekcsék, virágállvány, festmények, függönyök, storeok, Biedermeyer-szalon, íróasztalgarnitúrák, antik komódok, ebédő asztal és székek, kis asztalok, porcelánok, stb. eladók Salgóné, Strada Consistorialul 12. (Batthyány-u.) I em. jobbra. 1000

NÉGY CSALÁD méh jutányosan eladó. Cim Str. Surortilor (Zimándi-ut) 24. 3908

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Consistorialul 12. (Batthyány-u.) I em. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivataltában. 500

TÉGLA!

Ajánljunk I. osztályú nagy- és kis méretű falazótéglat és cserépet gyártelepünkön vagonba rakva, helyben kívánatra helyszínrre szállítva, a legolcsóbb napi árban. BRAUN GUSZTÁV téglagyár. Telefon 171. és 185.

INGATLAN.

ELADÓ 23 kateszter hold szőlőföld 370 ezer lejért, Aradtól 14 kilométerre. Bővebbet: Arad, Calea Bihorulni (Nagyvárad-ut) 32—34. 3906

PANCOTÁN, vasútállomás közvetlen közelében 33 kishold prima talajú tanya, 5 szobás új uralakással, új gazdasági épületekkel, sertéshizlalda két vagon sertésre, hidmérleggel, előnyös feltételek mellett eladó. Ugy a fekvése miatt a talaja miatt bolgárkertészetre és tehénészetre kiválóan alkalmas, mert mindentéle termény könnyebben értékesíthető mint Aradon. Tulajdonos Wimmer Pancota. 3827

ÜZLETEK.

CURTICI állomáson szálloda és vendéglőnek készült épületek kiadó. Jó üzlet, pénzzel rendelkező és románul jó beszélő szakember részére. Bővebbet Hármory gazdaságnál, Arad, Strada Eminescu 5. 3905

Maculatura papir 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivataltában.

888 Szíves tubus, fekete sávós áthuzattal.

Csemagolt faszon,

vasaló faszon, portland cement, ócsdi arabos mész elsőrendű minőségben

leszállított árban Kesztyél Károly és Fia tüzifa és szénkereskedés. Dal. Regina Ferdiand I. No. 27. saját ház.

Fries hal érkezett

(kecsge, herce, ponty és süő) kapható csütörtök és pénteken ROSENBACH-nál. Piaja Plevnel No. 5., zoldétemplom épületben.

Belvárosi

nagyterhes ház, átvehető ötszobás, fűdőszobás lakással, sok mellékhelyiséggel, udvarral, kerttel, jutányos árt ELADÓ. Megbizott: Györfly „Mures” kódája Arad, Str. Unirel. 15299

Jól termő négy holdas szőlő,

villanyostól gyalog 10 perc, üdülőknék kiválóan alkalmas, eladó. Cim: Halászi Járásbíró, Siria.

MONEASAN

a legjobban és leglátosabban főznek a Cour-szalón éttermében, ahol 90—140 lejig a napi pensio. Napi pensio 90 lej, áll: reggeli: kávé, vaj, kalács. Ebéd: leves, sült (étlap szerint), főzelék vagy saláta. Vacsora: sült (étlap szerint), főzelék vagy saláta. Szíves pártfogást kérnek: 8888

Antalik és Bécsi,

a Vadász-kürt-étterem v. főpincérei.

Kérelem!

Julius 22-én, pénteken d. u. 6 órakor a katolikus templom előtt egy motorkerékpáros elgázolt egy illaruhás nőt, szemtanúk szíveskedjenek címüket 3910 az Aradi Közlöny kiadóhivataltában leadni

Uj daráló malom

liszt finomságúra őröl mindennemű gabonát 90 lejért métermázsánként. Szíves pártfogást kér: Kormon Gyula Arad, Str. Mărăgeşti 71. (Kossuth-ucca). 8852

Balogh Dávid agyagáru- és kályhagyára Arad. Saját készítésű cserépkályhák, kandallók és takaréktűzhelyek, állandóan raktáron minden kivételben. Javítások és alakítási munkák jutányos áron szakmunkásokkal végeztetnek. — Műhely, telep- és mintaraktár: Arad, Str. Cuza Voda (Tökölly-Imre-u.) No. 50. 3617

ESZLINGENI faredőnyöket Erky Balázs asztalos mester Arad Str. Dna. Baiaşa 53. (Purgly Lajosné-u.) készit a leggyorsabban és a legolcsóbb árban

BAD REICHENHALL in den bayrischen Hochalpen **HOTEL LUISENBAD** Familienhaus L. Ranges. Feinste Küche. Mässige Preise. Volle Pension inkl. Zimmer von R. WK. 9.50 an Telegrammadresse: LUISENBADHOTEL.

II. oszt. Hálóközi-jegyek

elővétele, külföldi vasúti jegyek hivatalos vasúti áron, fűdőkedvezményel, kombinált tour-retour és körutazási jegyek a román, magyar, cseh, olasz, osztrák és jugoszláv fűdőhelyekre. Olcsó vizum és díjtalan felvilágosítás a

Hálóközi Társaság

monetjegyirodájában Arad, Bul. Regina Maria 22. (Központi Takarékszövetkezet épülete.) — TELEFON: 5—94.

„PUCHER” cserépkályha és takaréktűzhely raktára Arad, Piaţa Avram Iancu (Szabadság-tér) 3.

Legjobb kivitelű bel- és külföldi cserépkályhák és takaréktűzhelyek. — Mindennemű kályhás munkálatok u. m. átráskások, javítások, falburkolatok elvállaltatnak. Szíves pártfogást kér Stein Mórné.

Bucuresti speciális ügyekben forduljon bizalommal: **SÁNDOR FERENC** Bármely ügy pontos, gyors és olcsó elintézése. Arad legrégibb és közismerten legmegbízhatóbb vizumvállalatához